

ПРОФСПІЛКОВІ ВІСТІ

№ 3
(881)
19.01.2017

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ:
«НЕОБХІДНО ПОСИЛИТИ
ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ
ЗА ВИКОНАННЯМ
ЗАКОНОДАВСТВА
ПРО ПІДВИЩЕННЯ
СОЦІАЛЬНИХ
СТАНДАРТІВ»

5

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

WWW.PSV.ORG.UA

**СОБОРНІСТЬ -
ШЛЯХ ПЕРЕМОГ**
СЛОВО ДО СВЯТА
ЗЛУКИ

4

**МОРАТОРІЙ
НА ПРОВЕДЕННЯ
ПЕРЕВІРОК**
НЕ ПОШИРЮЄТЬСЯ
НА ДЕРЖПРАЦІ!

6

**ПРОФСПІЛКИ
ЗА ЯКІСНУ
ЗАЙНЯТІСТЬ**
ПРАЦІВНИКІВ
ГРОМАДСЬКОГО
ОБСЛУГОВУВАННЯ

7

ЕНЕРГО: ?

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЧИ ФІКТИВНІСТЬ ?

**НИНІШНЬОГО РОКУ ЗАПЛАНОВАНА МАСШТАБНА «РЕВОЛЮЦІЯ»
У СФЕРІ ЖКГ. ЯКБИ МИ ЗУМІЛИ ДОСЯГТИ РІВНЯ
ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ПОЛЬЩІ, ДОБРОБУТ УКРАЇНЦІВ МОЖНА
БУЛО Б ПІДВИЩИТИ У 3,5 РАЗА. АЛЕ ЧИ НЕ ПЕРЕМІСТИТЬСЯ ПИТАННЯ
ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ У ПЛОЩИНУ ЕНЕРГОФІКТИВНОСТІ?**

8 9

ТАРИФИ

**ДЕСЯТИКРАТНОГО
ПІДВИЩЕННЯ
ЗАМАЛО: ЧОМУ
ЗДОРОЖЧАЄ ГАЗ?**

2

ЦІНИ

**ГІРКОМОЛОЧНІ
ПРОДУКТИ:
СВІТОВА
КОН'ЮНКТУРА
ПОВЗЕ ДОГОРИ**

3

ДЕСЯТИКРАТНОГО ПІДВИЩЕННЯ ЗАМАЛО

За 2 останні роки газ для населення подорожчав практично вдвісттеро: з 0,72 грн до 6,8 грн за кубометр. Однак у поточному році газ знову може подорожчати, попри заяви урядовців про його здешевлення. Причина чергового підвищення – зростання вартості імпортованого газу. Відтак експерти прогнозують, що Урядом таки доведеться переглянути тарифи на блакитне паливо для населення. До цього спонукає спеціальна формула: вартість імпортованого газу помножена на курс долара, плюс ПДВ, транспортівання, розподіл і націнка «Нафтогазу». У травні минулого року, коли Кабмін прийняв рішення переглянути тариф на газ, тисяча кубометрів імпортованого блакитного палива коштувала 185 доларів, тож цю цифру і заклали у формулу при розрахунку тарифу для населення.

Згідно з розрахунками МЕРТ, вартість імпортованого газу конвертували в гривню за курсом 26,7 (стільки, згідно з прогнозом, буде коштувати долар в Україні в 2017-му) і додали до неї 1146,5 грн (ПДВ), 219 грн (тариф на транспортівання), 513,7 грн (тариф на розподіл газу) і торгову націнку постачальника («Нафтогазу») – 57,4 грн. У результаті отримали «економічно обґрунтований» тариф – 6800 грн за тисячу кубометрів.

А згідно з проектом бюджету на 2017-й, тисяча кубометрів імпортованого газу коштуватиме 245 доларів. Крім того, зріс і курс долара. Тож формула виглядатиме зовсім інакше, а в кінцевому підсумку наблизить цифра щонайменше 9600 грн за тисячу кубометрів. Щоправда, різні експерти дають різні розрахунки: від 8,5 до 11 тис. грн за тисячу кубометрів газу.

Усі аналітики однак стійкі в тому, що такого різкого подорожчання не уникнути. І ось чому. Якщо тарифи залишити на теперішньому рівні, Урядом доведеться дотувати «Нафтогаз», а це суперечить меморандуму з МВФ, у якому Україна зобов'язалася ліквідувати дефіцит «Нафтогазу» саме в поточному році.

Член наглядової ради Інституту енергетичних стратегій Юрій Корольчук запевняє, що економічно обґрунтований тариф зросте на 25–60%. «Якщо ціна мінімально на 1500 грн не зростає, – пояснює експерт, – це означатиме тільки одне: ринок і далі регулюватиметься вручну. Себто, Уряд контролюватиме ціни, а жодного ринку не буде. Різницю держава покриватиме з бюджету».

Щойно блакитне паливо подорожчає, НКРЕКП перегляне тарифи на гарячу воду й опа-

лення. Якщо врахувати, що більшість підприємств для підігріву води та генерації тепла використовують газ, який займає більше 60% в структурі вартості, неважко вирахувати, як подорожчають усі комунальні послуги.

Про підвищення ціни на електроенергію населення попередили заздалегідь, ще з 2015 року. У нинішньому році електроенергія подорожчає майже на 30%. Однак і на цьому подорожчання не зупиниться, бо в структурі тарифу на холодну воду майже 30% займає електроенергія. Відтак не вдасться уникнути перегляду тарифів на водопостачання.

Поки народ панічно підраховує, у скільки вилетить нове підвищення тарифів, Глава Уряду Володимир Гройсман заявляє: «Взагалі я маю чітке розуміння того, що ми проводимо. Потрібно захищати малозабезпечені верстви населення. Чому я повинен захищати політиків та чиновників, які мають басейни по 25 м у ширину, маєтки та вілли, які опалюються газом? Невже вони мають купувати дешевий газ? Чи за нього вся країна буде доплачувати? Ні, дорогі мої, такого більше не буде. Для цього у нас є ціна імпортованого паритету, яка є максимальною».

«СПЛЯЧІ» ПІДПРИЄМЦІ ВОЛІЮТЬ НЕ ПРОКИДАТИСЯ

Податкові ініціативи Уряду і парламенту змусили величезну кількість «сплячих» фізичних осіб-підприємців (ФОП) терміново закритися. Кому ж захочеться платити понад 700 грн щомісячного податку за відсутності доходів? Експерти обережно називають передноворічну «диверсію» народних депутатів помилкою, яка от-от з'ясується, щойно Верховна Рада запропонує після канікул. Однак наразі ментальна паніка зробила свою справу: в Україні через нововведення закритися близько 150 тис. ФОП. Раніше ФОП сплачувала податки тільки тоді, коли мала прибуток. Якщо ж руху коштів не було, то сплачувати не було потреби. Тож багато підприємців тримали відкриті ФОП, а податки сплачували лише тоді, коли мали реальні прибутки. Зобов'язання сплачувати прибуток «з нічого» призвело до масового закриття ФОП та істотно підвищило градус соціальної напруги. Хоча ініціатива народних депутатів почасти була позитивною, стверджують експерти. Однак вітчизняній реалії було просто проігнорровано. Хотіли в такий спосіб наповнювати бюджет. Розраховували, що підприємці почнуть працювати у «поті чола свого», тому що десь треба було брати гроші на

сплату податків. Але в Конституції України регламентований принцип свободи підприємницької діяльності і статус фізичної особи – підприємця не зобов'язує працювати постійно і заради щомісячного прибутку. Є сезонний бізнес, є бізнес, який залежить від певної пори року, певних подій або певних людей. Приміром, ті, хто займається пошиттям карнавальних костюмів для дітилахів, мають прибуток раз на рік – після Новорічних свят.

До слова, ще на стадії підготовки законопроекту аналітики парламенту попереджали, що запропоновані Урядом зміни можуть негативно вплинути на «осіб, які провадять незалежну професійну діяльність», тобто тих, у кого бувають цілком природні паузи з отриманням доходів чи гонорарів. Не дослухалися. Хотіли як краще, а вишло як завжди. Оскільки паніка довкола «сплячих» ФОП не вщухає, парламенту пропонують законодавчо запровадити перехідний період терміном на 3 місяці, аби підприємці змогли вчинити необхідні реєстраційні дії з припинення своєї діяльності. Головне, вказують автори звернення до ВР, щоб за цей тримісячний період не довелися сплачувати єдиний соціальний внесок.

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

Сергій ДОРОТИЧ, голова Всеукраїнської громадської організації «Союз захисту підприємців»: «Однозначно стригти всіх під один гребінець і вводити обов'язкову норму сплати, незважаючи на фінансово-економічні показники, на мій погляд, це, як мінімум, несправедливо і взагалі нерозумно. Треба було дещо в інший спосіб започаткувати механізми для тих, хто не зовсім у законний спосіб використовував зазначену процедуру».

Олексій ГОНЧАРУК, керівник незалежного аналітичного центру «Офіс ефективного регулювання»: «Погано, що в Україні правила ведення бізнесу змінюються із сьогодні на завтра. Це не додає довіри бізнесу до держави та всіх її нововведень. Людина мусить сплачувати податок за те, що лише зареєструвалася підприємцем. Це неконструктивно».

Гліб ВИШЛІНСЬКИЙ, експерт групи з економічного розвитку Реанімаційного пакету реформ: «Для тих, хто працює за спрощеною системою оподаткування, збільшення ЄСВ можна зрозуміти, оскільки вони мають податкові пільги. Ті ж, хто працює за загальною системою, пільг не мають, віддають державі частку з доходу і тепер будуть змушені ще й сплачувати податок, коли не заробляють. Це податок з нічого».

САБОТАЖ НЕ ВИКЛЮЧАЄТЬСЯ

Із 1 січня поточного року ніхто не буде отримувати менше 3200 грн. Це позитивний сигнал і для населення, і для економіки в цілому. Однак експерти вже заговорили про ризики підвищення «мінімалки», про шокову реакцію економіки. Про те, що економіка навряд чи встигне адаптуватися до нових умов на ринку праці.

Загалом мінімальна зарплата покликана знизити бідність серед працівників. Вона може посилити позицію малокваліфікованих працівників на ринку праці, оскільки роботодавці повинні сплачувати заробітну плату, не нижчу за мінімальну. Та якраз стрімке підвищення мінімальної заробітної плати може призвести до скорочення саме некваліфікованих працівників. У роботодавців, переконають аналітики ринку праці, є надто великий набір інструментів для скорочення витраток на оплату праці. Те, що вони ними планують скористатися, в експертів немає жодних сумнівів. Попередній досвід поведінки роботодавців свідчить про неймовірну фантазію в цьому плані.

Фахівці ринку намагаються передбачити, який з інструментів роботодавці можуть застосувати. І вже зробили відповідний прогноз. Найчастіше можуть переводити працівників на часткову зайнятість. При цьому, кажуть експерти, можливе як справжнє переведення працівників на скорочений робочий день, так і умовне чи приховане. Якраз умовне переведення вигідне для роботодавців, бо при цьому вони намагаються економити на підвищенні фонду оплати праці. Вигідно воно й для працівників, бо в них залишається можливість отримувати попередню суму.

Однак, якщо почнеться тривалий і масовий перехід «на нові умови співпраці», у ДФС або Державної інспекції з питань праці неодмінно виникнуть питання.

Ще варіант: роботодавці можуть допускати збільшення частки працівників, які перебувають в неоплачуваних відпустках. Цей захід не раз використовувався й раніше. І дозволяв бізнесу знаходити кошти на збільшення оплати праці. Однак експерти застерігають, що така стратегія компанії вкрай нестабільна і може призвести до втрат доходів працівників і бюджету загалом.

Не виключено, що роботодавці намагаються перевести реальну зайнятість у неформальну. Якщо це станеться, можна очікувати втрат бюджету, зростання безробіття і, як наслідок, збільшення витратків Державної служби зайнятості.

Та найбільше фахівців ринку непокоїть той факт, що компанії перекладуть тягар від дворазового збільшення мінімальної зарплати на споживачів, збільшивши ціни на свою продукцію.

КОМЕНТАР

Павло РОЗЕНКО, віце-прем'єр-міністр України: «Перед нами постало абсолютно чітке завдання: щоб рішення Уряду щодо підвищення мінімальної заробітної плати до 3200 грн було виконане в повному обсязі. При цьому не можна допустити жодних маніпуляцій, насамперед керівників бюджетних установ, щодо переведення людей на неповний робочий день чи, не дай Боже, скорочення. Адже кошти, необхідні на фінансування бюджетної сфери, в повному обсязі закладені в Державному бюджеті на 2017 рік.

Уряд не допустить переведення людей на скорочений робочий день і неповні ставки. Ми взяли це безпосередньо під свій контроль. Зокрема, була створена комісія, яку очолює як віце-прем'єр-міністр України, куди ввійшли всі профільні міністри, представники Державної інспекції з питань праці, Державної фіскальної служби. Ми будемо щотижнево моніторити ситуацію в областях, особливо в перші 3 місяці, та відстежувати буквально по кожній області ситуацію, що складається в навчальних закладах, у системі охорони здоров'я, щоб не допустити порушення прав працівників».

ГІРКОМОЛОЧНІ ЦІНИ

Нинішнього року любителів молочної продукції чекає неприємний сюрприз – зростання цін на молокопродукти. Експерти пов'язують це з тим, що світові ціни будуть зростати, а виробництво молока-сировини в Україні скорочуватиметься.

Здавалося б, куди вже їм зростати? Адже за II півріччя минулого року сире молоко здорожчало на 40%, а молокопродукти орієнтовно на чверть.

Прогнози на поточний рік – зростання цін щонайменше на 10%. Таку думку висловив виконавчий директор Економічного дискусійного клубу Олег Пендзин. «Такі тенденції пов'язані з внутрішньою економічною ситуацією в країні», – зазначив експерт. На його переконання, зростання цін на молочні продукти триватиме аж до середини лютого. Тож варто вжитися, що раціон українців не збідніє, не варто.

Населення потроху звикає переходити на хліб і картоплю. Для більшості українських громадян частка молокопродуктів стає недоступною. Особливо це стосується сиру, вершків, сметани. В результаті різкої інфляції в минулому році істотно змінилася структура споживчого кошика українців. Якщо раніше 50–55% доходу сім'ї витрачали на продукти, після інфляції, вважає експерт Олег Устенко,

до 85% доходу українців з мінімальними зарплатами буде йти на продукти, речшта – на комуналку. Чим бідніші українці, тим болючіше вдарить по їх бюджету інфляція.

Звідки взагалі взялася ця цифра підвищення вартості «молочки»? Наскільки обґрунтоване підвищення? Експерти називають ключові фактори, які впливають на процес ціноутворення. Їх три: світова ціна на молочну продукцію, курс долара, інфляція. У

бюджеті на нинішній рік заклали показник інфляції у 10–12%, тож молочні продукти додадуть у ціні на такі ж відсотки. Хоча аналітики аграрного ринку не виключають, що підвищення може сягнути й 15–20%.

Також, на думку експерта, іноді ціни піднімаються штучно, адже їхнє регулювання відбувається за певною домовленістю монополістів. Тому на скільки додасть у ціні той чи інший продукт, питання відкрите.

Варто лише проаналізу-

вати ціники у великих чи малих продовольчих магазинах. Ціни на вершкове масло 72–73-відсоткової жирності напередодні Нового року підвищилися на 3,8%, або на 4,9 грн – до 133,83 грн/кг, на сметану 15-відсоткової жирності – на 5%, або на 1,88 грн – до 38,95 грн/кг, а на сир 9-відсоткової жирності – на 3,2%, або на 2,5 грн – до 80,44 грн/кг. Додайте до цього ще 10, 15 чи 20%, й отримаєте реальну цифру підвищення вже сьогодні.

ЩО ЗМІНИЛОСЬ У ЗВИЧКАХ УКРАЇНЦІВ ПРИ КУПІВЛІ МОЛОЧНОЇ/КИСЛОМОЛОЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ?

% ЗА ОСТАННІЙ РІК СТАЛИ ...	РІДШЕ	ЧАСТІШЕ	ДЕЛЬТА, «ЧАСТІШЕ» – «РІДШЕ»
КУПУВАТИ МОЛОЧНІ ПРОДУКТИ ІЗ ЗНИЖКАМИ Й ПО АКЦІЯХ	11	25	14
КУПУВАТИ БІЛЬШ ДЕШЕВІ БРЕНДИ МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ	11	25	14
КУПУВАТИ МОЛОЧНІ ПРОДУКТИ В БІЛЬШ ДЕШЕВИХ МАГАЗИНАХ	10	24	14
КУПУВАТИ ЙОГУРТИ ТА ТВОРОЖНІ ДЕСЕРТИ	30	12	-18
ГОТУВАТИ КИСЛОМОЛОЧНУ ПРОДУКЦІЮ САМОСТІЙНО	11	16	5
КУПУВАТИ МОЛОЧНІ ПРОДУКТИ МІСЦЕВИХ ВИРОБНИКІВ	13	19	6

TNS ONLINE TRACK, СЕРЕПНЬ 2016
БАЗА: РЕСПОНДЕНТИ У ВІЦІ 18–55 РОКІВ, ЩО Мешкають у містах України, Включаючи СМТ, N=1000

ОЛЕНА КОВАЛЬОВА, ЗАСТУПНИК МІНІСТРА АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА:

«Підвищення цін на молочну групу пов'язане із сезонним фактором. Тому що взимку не вистачає якісної сировини, і сировини як такої. Більше того, молочний ринок, як і будь-який продовольчий ринок, прив'язаний до глобального ринку. Тобто, на світовому ринку зростають ціни на молоко та молочні продукти, тож відповідним чином реагують ціни на українському».

ЗУСТРІЧ

ФПУ ПРОВОДИТЬ
СИСТЕМНУ
РОБОТУ ЩОДО
ОЗДОРОВЛЕННЯ
ВОЇНІВ АТО

12 січня у Федерації профспілок України відбулася зустріч Голови ФПУ Григорія Осового з рядовим добровольчого батальйону імені генерала Кульчицького Національної гвардії України Вітаді Ісрафілімовим.

Від імені бійців, які на базі профспілкових санаторіїв проходять курс лікування або реабілітації після поранень, військовослужбовець подякував Голові ФПУ та розповів, що як учасник бойових дій також мав можливість пройти лікування в одному із санаторіїв ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» і вважає це дуже корисною справою для захисників нашої країни.

Григорій Осовий розповів про роботу, яку проводять профспілки для захисту соціально-економічних прав трудящих, зокрема реалізації права на санаторно-курортне лікування та дитяче оздоровлення. Він повідомив, що за час, що минув з початку бойових дій на сході країни, оздоровчими закладами ФПУ надано допомогу більш ніж 5 тис. осіб, і роботу в цьому напрямку буде продовжено. За його словами, якщо буде відновлено систему санаторно-курортного лікування за рахунок коштів фондів соціального страхування, за що наразі борються профспілки, з'явиться можливість надати необхідну допомогу ще більшій кількості громадян, у тому числі учасникам АТО. Голова ФПУ висловив сподівання, що профспілкам у співпраці з Урядом вже до кінця 2017 року вдасться повернути трудящим право на оздоровлення, і путівки стануть доступними для більшого числа працівників, які потребують оздоровлення. «Боротьба за людей ведеться не тільки на бойових позиціях, а й у повсякденному житті», – переконаний кавалер ордена «За мужність», азербайджанець, який добровольцем пішов захищати українську землю, боєць Нацгвардії Вітаді Ісрафілімов. Він вручив Григорію Осовому пам'ятний символ, який привіз з лінії фронту. А завтра – з новими силами на передову. У зустрічі взяв участь радник Голови ФПУ Сергій Мартинок.

Більш ніж 5 тис. осіб надано допомогу оздоровчими закладами ФПУ за час, що минув з початку бойових дій на сході країни, і роботу в цьому напрямку буде продовжено.

СОБОРНІСТЬ – ШЛЯХ ПЕРЕМОГ

В ЄДНОСТІ СИЛА НАРОДУ

Собор*, Соборність – слова, які в нашого народу асоціюються із святістю, духовністю, величчю, могутністю, силою єдності.

Першим в історії Української державності князем, який пізнав необхідність Соборності, був київський князь Святослав Хоробрий, який не тільки зміцнив, а й примножив та об'єднав землі тогочасної нашої країни.

Володимир Великий, продовжуючи справу свого батька, повів далі слашний поступ і окрім нових територій долучив Київську Русь до Вселенського Собору Христової віри. Велична наша праматір Київська держава до своєї військової могутності отримала непереможну силу Святого духа. Живим свідком цієї величчя є Собор – Софія Київська.

Саме площа перед Собором Святої Софії стала сакральним місцем торжества перемоги Богдана Хмельницького у визволенні й об'єднанні українських земель від Криму до Польщі в Українську Козацьку державу.

Саме ця площа 100 років тому збирала в 1917 році тисячі українських патріотів на війну проти ворогів новостворюваної Української Народної Республіки.

Саме на цьому національному майдані 22 січня 1919 року в першу річницю четвертого Універсалу про повну незалежність України було проголошено Універсал Директорії про Злуку Української Народної Республіки із Західно-Українською Народною Республікою в єдину соборну Українську Народну Республіку. Тоді 22 січня було проголошено всенародним і державним святом. Київ був прикрашений національними синьо-жовтими прапорами, гербами. О 9-й годині ранку в усіх церквах відправляли богослужіння.

Акт Злуки став наслідком багатомісячних історичних визвольних змагань і спирався на споконвічну мрію українського народу про незалежну, соборну національну державу. Він став могутнім виявом волі українців до етнічної й територіальної єдності та консолідації, свідченням самоідентифікації і становлення політичної української нації.

Сьогодні ця подія є символом мудрості на-

шого народу, що вказує: шлях до перемоги закладений у національній єдності і Соборності наших душ.

Духовна Соборність нашого народу сформувалася на народних і національних обрядах, військових і трудових традиціях, в основі яких віра як меч спасення і визволення, надія на правду і справедливість, та любов, плодами якої є мир і радість.

Миролюбність, віра і працьовитість нашого народу возвели в Україні і за її межами величні собори не тільки як культові споруди, а й утворили культурні собори-зібрання українців у багатьох кутках нашої планети, стали осердям зустрічей і центрами духовного зростання та матеріальної взаємодопомоги.

Сучасний історичний період боротьби за Українську державу вказує нам на те, що коріння Соборності дали життєдайну силу народу у відстоюванні власної гідності і своєї держави під час Революції 2014 року. Але це більше єдності і мужності нам потрібно сьогодні, аби подолати зовнішнього ворога, викорчувати внутрішні манкурті і держиморд, позбутися міжнародних фінансових «опікунів» і повернути награване в Україну. Бути справжніми нащадками славних козаків і господарям свого життя – така вимога реальності для нас, тих, хто поважає людську гідність, знає історію свого краю, шанує рідну мову, власною працею розбудовує країну і армію, береже традиції і віру батьків,

живе національною ідеєю – ідеєю Державності і Соборності України.

За чверть століття новітня Українська держава пройшла важкий шлях становлення: здобула свободу слова, подолано невру у власну гідність, працею народу доведено можливість створювати мільярди надприбутки для «офішорів», тож настає час справедливості, час боротьби за правду чи кривду. Якщо ми лицарі Ордену Справедливості, то час Істини не за горами. За словами Тараса Шевченка, «і на оновленій землі врага не буде, супостата, а буде син і буде мати, і будуть люди на землі».

Хай у цій благородній праці нам і нашому народу допоможе Бог і Україна.

В День Соборності та Злуки,
З заходу на схід,
Всі візьмемося за руки,
Бо один ми рід.
Дружно станемо пліч-о-пліч,
Скажемо на весь світ,
В День Соборності та Злуки –
Ми один нарід!

Євген ДРАП'ЯТИЙ

*Собор – збори, з'їзд уповноважених осіб для розгляду й вирішення важливих питань цивільних, релігійних і т. ін.; зібрання великої кількості людей в одному місці з нагоди якоїсь події; головний храм, церква поселення; об'єднання, злука, єдність земель; головне свято (об'єднання свято) на честь Святої духовної постаті.

СПІЛЬНЕ ЗАСІДАННЯ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ
ЛІКАРСЬКИМИ ЗАСОБАМИ ТА
МЕДПОСЛУГАМИ – НА КОНТРОЛІ НТСЕР

17 січня у Федерації профспілок України відбулось спільне засідання Комітету з питань соціальної та гуманітарної політики і Комітету з питань розвитку громадянського суспільства та міжнародних відносин Національної тристоронньої соціально-економічної ради. На засіданні було розглянуто питання щодо забезпечення населення лікарськими засобами та медичними послугами в контексті реформування системи охорони здоров'я.

Як повідомляє прес-центр ФПУ, від профспілок у заході взяли участь співголова Національної ради, Голова СПО об'єднань профспілок, Голова Федерації профспілок України Григорій Осовий, голова Об'єднання всеукраїнських автономних профспілок Анатолій Широков, голови всеукраїнських галузевих профспілок працівників: хімічних та нафтохімічних галузей промисловості – Василь Мойсєк, охорони здоров'я – Вікторія Коваль, освіти і науки – Георгій Труханов, голова Федерації профспілок Рівненської області Микола Шершун та голова Федерації профспілок Черкаської області Петро Шевченко, керівник секретаріату Об'єднання всеукраїнських профспілок і профоб'єднань «Єдність» Галина Колосюк, заступник керівника управління соціального діалогу та колективно-

договірного регулювання апарату ФПУ Валентина Приходько.

Після того, як учасники засідання заслухали й обговорили інформацію керівника Управління фармацевтичної діяльності та якості фармацевтичної продукції Міністерства охорони здоров'я України Тараса Ляскового, було прийнято наступне рішення: «Президії НТСЕР при підготовці питання щодо забезпечення населення лікарськими засобами та медичними послугами в контексті реформування системи охорони здоров'я для розгляду на засіданні НТСЕР врахувати пропозиції, що пролунали під час обговорення його на спільному засіданні Комітету з питань соціальної та гуманітарної політики і Комітету з питань розвитку громадянського суспільства та міжнародних відносин НТСЕР 17 січня».

ЗАСІДАННЯ КАБМІНУ

ОДНЕ З КЛЮЧОВИХ ЗАВДАНЬ – ВИЦІ ЗАРПЛАТИ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

Одне з ключових завдань цього року – це забезпечення вищих заробітних плат для українців та розвитку національної економіки. Про це заявив Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман, відкриваючи засідання Уряду 11 січня.

Як повідомляє Прес-служба Кабінету Міністрів України, Прем'єр-міністр закликав міністерства тримати пріоритет вищих заробітних плат для українців у центрі уваги протягом 2017 року. «Наше завдання на 2017 рік – розвиток економіки і визначення засад для підвищення заробітної плати для українців, якої б сфери це не стосувалося», – зауважив він.

Глава Уряду доручив міністерствам сформувати чіткі пріоритети, визначити план дій, щодня спільно з парламентом та коаліцією концентруватися на прийнятті ефективних рішень. «Наше завдання – розвиток економіки, створення робочих місць, забезпечення людям нормальної заробітної плати, сплати чесних податків до бюджету і перерозподілу цих податків від підвищення соціальних стандартів. Так має працювати формула. Я переконаний у тому, що ми заклали всі підвалини для того, щоб ця формула спрацювала успішно», – зауважив Володимир Гройсман. За його словами, зусилля Уряду у 2016 році дали змогу стабілізувати ситуацію і відновити економічне зростання. Це зростання мають відчувати люди, наголосив Прем'єр-міністр. Уряд закликав низку умов для досягнення ефективності та результативності

в багатьох сферах. Так, з 2017 року вдвічі підвищено мінімальну заробітну плату – від 1600 до 3200 грн. «Це перші кроки, які ми робимо для відновлення справедливості по відношенню до працюючих громадян України», – зазначив Глава Уряду. Також було збільшено єдиний тарифний розряд, який є основою для нарахування заробітної плати в бюджетній сфері, і з 1 січня він становить 1600 грн. Крім того, прийняті рішення дозволили підвищити заробітну плату вчителям до 50%, лікарям – до 30%, у середньому на 2 тис. грн збільшити заробітну плату для українських рятувальників, а також забезпечити необхідні виплати для інших сфер. «Хочу і підтвердити, і запевнити всіх українських громадян, що Уряд України, я особисто як Прем'єр-міністр, у 2017 році зробимо все від нас залежне для того, щоб ви відчували позитивні зміни у вашому житті. Для нас це завдання № 1. Не мають значення ні статистика, ні будь-які інші цифри, а лише тільки розуміння того, як живуть люди, які в них проблеми і як допомогти їм ці проблеми вирішити. І найголовніше – проводити політику Уряду таким чином, щоб ці проблеми не виникали в майбутньому», – підкреслив Прем'єр-міністр.

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

Володимир ГРОЙСМАН, Прем'єр-міністр України: «Наше завдання сьогодні – вищі зарплати для українців. Це наш пріоритет. Мінімальну заробітну плату збільшено вдвічі, має бути збільшено і середню заробітну плату. Я вважаю, що наша політика щодо належної оплати праці українців сприятиме в тому числі й позитивному розвитку національної економіки».

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ: «НЕОБХІДНО ПОСИЛИТИ ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПІДВИЩЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ»

Голова Федерації профспілок України Григорій Осовий під час засідання Міжвідомчої робочої групи із забезпечення реалізації рішень, спрямованих на підвищення рівня оплати праці та дотримання норм законодавства в частині мінімальної заробітної плати, заявив про необхідність контролю за виконанням зазначених рішень як на державних підприємствах, так і в приватному секторі економіки, повідомляє прес-центр ФПУ.

АКТУАЛЬНО

У кожній області повинна бути створена міжвідомча робоча група для моніторингу стану виконання рішення Уряду щодо підвищення мінімальної заробітної плати з 1 січня 2017 року до 3200 грн та миттєвого реагування на скарги громадян про порушення керівниками підприємств їхніх трудових прав. «Перед нами постане абсолютно чітке завдання: щоб рішення Уряду щодо підвищення мінімальної заробітної плати до 3200 грн було виконане в повному обсязі. При цьому не можна допустити жодних маніпуляцій, насамперед керівників бюджетних установ, щодо переведення людей на неповний робочий день чи, не дай Боже, скорочення. Адже кошти, необхідні на фінансування бюджетної сфери, в повному обсязі закладені в Державному бюджеті на 2017 рік», – зазначив віце-прем'єр-міністр України, голова Міжвідомчої робочої групи Павло Розенко.

Павло Розенко звернувся до представників організацій профспілок та роботодавців, аби вони спільно з Урядом забезпечили виконання відповідного рішення і в недержавному секторі економіки. «У недержавному секторі ми маємо спільно з профспілками і роботодавцями взяти під контроль ситуацію. Мінімальна заробітна плата працівника не може бути нижче 3200 грн на кожному підприємстві», – наголосив він.

«Саме у виробничому секторі, де питання оплати праці регулюються умовами колективних договорів і угод, роль профспілок значно зростає», – зазначив Григорій Осовий. –

**ГОЛОВА
ФПУ ЗАЗНАЧИВ,
ЩО СТОРОНИ ГЕНЕРАЛЬНОЇ УГОДИ ПОКИ НЕ
ПРИЙНЯЛИ ОСТАТОЧНОГО РІШЕННЯ ЩОДО РОЗМІРУ СТАВКИ
ПРАЦІВНИКА ПЕРШОГО РОЗРЯДУ У ВИРОБНИЧІЙ СФЕРІ, А ЦЕ
ПИТАННЯ СЬОГОДНІ ПОТРЕБУЄ
ЯКНАЙШВИДШОГО
ВИРІШЕННЯ.**

Необхідно посилити громадський контроль за виконанням законодавства про підвищення соціальних стандартів, щоб не допустити можливого урізання фондів оплати праці, скорочень персоналу, переведення працівників на зменшений режим праці і т. ін.». У зв'язку з цим він запропонував, щоб на наступному засіданні Міжвідомчої робочої групи розглянуто питання секторально, зокрема в АПК, Міненерговугілля, Мінінфраструктури та ЖКГ.

Голова ФПУ акцентував увагу на тому, що міністерствам, у підпорядкуванні яких перебувають холдингові компанії, бажано розглянути фінансові плани підприємств стосовно належного забезпечення їх фондами оплати праці нових соціальних гарантій, а в разі потреби дати доручення щодо корегування цих фондів. Крім того, він зазначив, що сторони Генеральної угоди поки не прийняли остаточного рішення щодо розміру ставки працівника першого розряду у виробничій сфері, а це питання сьогодні потребує якнайшвидшого вирішення.

У ФПУ вже відбулися робочі наради, за результатами яких членським організаціям рекомендовано взяти активну участь у роботі міжвідомчих робочих груп, що будуть утворені в кожній області для моніторингу ситуації з виконання рішення Уряду щодо підвищення мінімальної заробітної плати з 1 січня 2017 року.

Представники профспілок співпрацюватимуть з Державною інспекцією праці, з якою у ФПУ укладено меморандум про взаємодію, щоб оперативно реагувати на порушення законодавства.

З метою посилення громадського контролю, а також реагування на звернення громадян, права яких можуть бути порушені, працює телефонна гаряча лінія урядового контактного центру: 1545.

Нагадаємо, що наприкінці грудня 2016 року у Кабінеті Міністрів України створено Міжвідомчу робочу групу із забезпечення реалізації рішень, спрямованих на підвищення рівня оплати праці та дотримання норм законодавства в частині мінімальної заробітної плати. Завдання групи передбачають моніторинг, контроль і сприяння.

Очолює групу віце-прем'єр-міністр України Павло Розенко. До її складу входять міністр соціальної політики, перший заступник міністра економічного розвитку і торгівлі, перший заступник міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, перший заступник міністра освіти і науки, перший заступник міністра культури, заступник міністра фінансів – керівник апарату, заступник міністра охорони здоров'я, голова ДФС, голова Державної служби з питань праці, голова Державної аудиторської служби, голова Правління Пенсійного фонду України, представники організацій роботодавців, від профспілок – Голова СПО об'єднань профспілок, Голова ФПУ Григорій Осовий.

РИНОК ПРАЦІ

НОВІ ФОРМИ РОБОТИ
СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ
ПЛАН АНТИКРИЗОВИХ ДІЙ

Одним з перших кроків антикризових дій на ринку праці стане реорганізація Держслужби зайнятості. Це дозволить звільнити центри зайнятості на місцях від адміністративних функцій та покращити швидкість і якість надання послуг, повідомляє відділ комунікації з громадськістю та ЗМІ Держслужби зайнятості.

За словами в. о. голови Держслужби зайнятості Валерія Ярошенка, Держслужба спільно з Мінсоцполітики вже завершує розробку законопроекту щодо змін до законів України «Про зайнятість населення» та «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття». Першочерговою зміною до законодавства є перегляд вимог до підходящої роботи та посилення страхового принципу при призначенні допомоги по безробіттю. Такі кроки, наголосив Валерій Ярошенко, допоможуть оперативніше запровадити системні зміни в роботі служби.

Держслужба зайнятості протягом 2016 року системно впроваджувала організаційні зміни та нові підходи до обслуговування клієнтів, що дало позитивні результати: збільшилась кількість роботодавців, які отримували послуги служби, та кількість вакансій у її базі. У 2016 році кількість пропозицій роботодавців становила майже 1 млн робочих місць.

У минулому році запроваджено новий регламент обслуговування клієнтів служби, який сформовано в тому числі виходячи з рекомендацій експертів МОП та ПРООН. Це дозволило скоротити середню тривалість пошуку роботи для населення майже на цілий тиждень, а також збільшити кількість осіб, які отримали робочі місця ще до набуття ними статусу безробітного.

Загалом за сприяння служби зайнятості протягом 2016 року отримали нову роботу 746 тис. українців, тоді як у 2015 році цей показник склав 716 тис.

НОВІ ФОРМИ РОБОТИ ДЕРЖСЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ:

- кожен шукач роботи отримав можливість дистанційного навчання та навчання онлайн за допомогою освітнього проекту Prometheus;
- претенденти на нові робочі місця отримали можливість безкоштовно вивчати англійську мову;
- для стимулювання розвитку підприємництва спільно з міжнародними організаціями служба розробила та впроваджує проект краудфандингової платформи, яка дозволяє майбутнім підприємцям проходити навчання та отримувати кошти на відкриття власної справи;
- запроваджено в роботу відеореєстру, онлайн-співбесіди та відеореєстру вакансій, які полегшили процес пошуку роботи для людей, що проживають поблизу зони проведення АТО. Крім того, на початку року запускається в роботу новий портал служби, який дозволить користувачам отримувати частину послуг дистанційно.

КОМЕНТАР

Валерій ЯРОШЕНКО,

в. о. голови Держслужби зайнятості: «Сьогодні ринок праці перебуває в досить складній ситуації, пов'язаній з економічною кризою. Впродовж тривалого часу ми проводили переговори з провідними світовими експертами з МОП, ПРООН та Світового банку щодо підвищення ефективності роботи служби та виведення її на новий рівень надання послуг на ринку праці. Паралельно із запровадженням законодавчих змін служба зайнятості здійснює масштабну реорганізацію структури, яка сьогодні перебуває на фінальній стадії реалізації. Буде зменшено кількість адміністративно-господарського персоналу центрів на місцях, але водночас збільшиться кількість співробітників, які безпосередньо обслуговують клієнтів служби, що неодмінно позначиться на якості сервісу. Адміністративні функції ми передаємо до обласних центрів, що звільнить центри на місцях від додаткового документообігу. Для мінімізації адміністративного навантаження та підвищення ефективності роботи центри реорганізуються у філії».

МОРАТОРІЙ НА ПРОВЕДЕННЯ
ПЕРЕВІРОК НЕ ПОШИРЮЄТЬСЯ
НА ДЕРЖПРАЦІ!

1 січня 2017 року набрав чинності Закон України «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 3 листопада 2016 року, яким до 31 грудня 2017 року встановлено мораторій на проведення відповідними органами планових заходів із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

НА ЧАСІ

Як інформує Права та технічна інспекція праці, відповідно до статті 6 Закону, його дія не поширюється на відносини, що виникають під час проведення заходів нагляду (контролю) Державною службою України з питань праці та її територіальними органами. Отже, у 2017 році Держпраці та її територіальні органи без обмежень здійснюватимуть інспекційні перевірки додержання роботодавцями законодавства про працю та охорону праці.

Варто зауважити, що у прийнятті зазначеного Закону саме в такій редакції профспілки зробили свій

внесок. Зокрема, 21 січня 2016 року Спільний представницький орган об'єднань профспілок звернувся до всіх парламентських фракцій у Верховній Раді України з листом, у якому звернув увагу депутатського корпусу на те, що встановлення будь-якого мораторію на проведення перевірок органами державного нагляду (контролю) у сфері праці призведе до прямого порушення норм конвенції МОП № 81 про інспекцію праці в промисловості й торгівлі та № 129 про інспекцію праці в сільському господарстві. Цими документами передбачено, що інспектори праці, забезпечені відповідними документами, які засвідчують їхні повноваження, мають пра-

во безперешкодно, без попереднього повідомлення і в будь-яку годину доби заходити на будь-яке підприємство, що підлягає інспекції.

У зверненні до народних депутатів СПО наголошувалося на тому, що дотримання вимог міжнародних актів має особливо важливе значення в контексті виконання Україною своїх зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію з ЄС, а саме приведення національного законодавства у повну відповідність з нормами міжнародного права.

Про неприйнятність встановлення мораторію на перевірки Держпраці представники профспілок також зазначали на комітетських слуханнях на тему «Про реалізацію в Україні конвенції МОП № 81 «Про інспекцію праці в промисловості й торгівлі» та № 129 «Про інспекцію праці в сільському господарстві», що відбулися у вересні 2016 року.

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

НАШІ ЗАРОБІТЧАНИ
ЗА КОРДОНОМ: ЧИМ
ДОПОМОЖЕ ЇМ ЩОЙНО
СТВОРЕНА ПРОФСПІЛКА?

Днями в ІА «Укрінформ» відбулася прес-конференція на тему «Наші заробітчани за кордоном: чим допоможе їм щойно створена Міжгалузева профспілка українських працівників у Польщі?».

Голова Міжгалузевої профспілки українських працівників у Польщі Юрій Карягін і його заступник Сусанна Китаєва розповіли журналі-

стам про діяльність профспілки, спрямовану на захист прав наших співвітчизників, що працюють у Польщі. За окремими даними, таких наразі близько 1 млн

осіб, і тенденція до зростання їх кількості зберігається принаймні до кінця року. Профспілка допомагає у працевлаштуванні, обстоюванні прав працівників на

гідну зарплату та намагається, щоб українці працювали в Польщі на легальних умовах.

Юрій Карягін подякував Федерації профспілок України за надання постійної методичної та юридичної допомоги в діяльності очолюваної ним профспілки, а також повідомив, що Міжгалузева профспілка українських працівників у Польщі має свої представництва майже в усіх регіонах України і надає необхідні консультативні послуги тим, хто повернувся з Польщі на Батьківщину.

ЮРІЙ КАРЯГІН,
ГОЛОВА МІЖГАЛУЗЕВОЇ ПРОФСПІЛКИ
УКРАЇНСЬКИХ ПРАЦІВНИКІВ У ПОЛЬЩІ:

«Потенціал у наших співвітчизників дуже великий, тому що вони отримують досвід роботи в сучасних економічних умовах європейських країн. Це може стати вагомим внеском у подальший розвиток українського ринку товарів і послуг».

ШЛЯХ ДО ВАДСКОНАЛЕННЯ

У ЧЕРКАСЬКОМУ ПТУ БУДІВЕЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВІДКРИТО НАУКОВО- ПРАКТИЧНИЙ ЦЕНТР

У державному навчальному закладі «Черкаське вище професійне училище будівельних технологій», за підтримки промислового підприємства «ЗІП», відбулося відкриття навчально-практичного центру з професії «маляр» за технологіями торгової марки «Тріора».

У заході взяли участь керівники органів освіти області та міста, Черкаського державного технологічного університету, обласного центру зайнятості, обласної організації профспілки працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів, директори професійно-технічних навчальних закладів м.м. Дніпра, Одеси та Черкащини.

Коллектив закладу привітали начальник управління освіти і науки обласної державної адміністрації Валерій Данилевський, заступник директора департаменту гуманітарної політики і освіти Черкаського міськвиконкому Ігор Волошин. Учасники заходу переглянули презентаційні ролики про навчальний заклад і промислове підприємство «ЗІП».

Директор навчального закладу Валентина Молочило ознайомила присутніх з досягненнями колективу, поділилася планами на найближче майбутнє, зокрема створення ще одного навчально-практичного центру з професії «монтажник санітарно-технічних систем і устаткування» на виконання рішення Уряду щодо модернізації вищезазначеної професії. Навчально-практичний центр з професії «маляр» створено з метою забезпечення можливості здобувати професію за новітніми технологіями та з використанням сучасних матеріалів торгової марки «Тріора», що є зразком взаємовигідних партнерських відносин навчального закладу з виробництвом. У приміщенні центру обладнано 15 мобільних робочих місць, встановлено сучасні меблі та стелажі із зразками продукції соціальних партнерів – виробників лакофарбової продукції.

Із словами вдячності на адресу соціального партнера звернулася керівник Черкаського міжрегіонального навчально-практичного центру сучасних будівельних технологій Ольга Фурман, висловивши переконання в тому, що лише в процесі постійної взаємодії системи освіти із зацікавленими соціальними партнерами можна виконати стратегічні завдання щодо модернізації освіти.

Від імені керівництва підприємства учасників заходу привітав інженер лакофарбового покриття Євгеній Озарчук, зазначивши, що саме в новоствореному центрі буде сконцентровано досвід щодо впровадження сучасних технологій з декорування поверхонь. На підтвердження його слів учні училища виконали майстер-класи з використанням матеріалів ТМ «Тріора», а сам Євгеній Озарчук продемонстрував фрагмент нанесення декору з використанням графарету. Директор училища подякувала Євгенію Озарчуку за сприяння у створенні центру, присутнім – за участь, побажала звернення усіх життєвих задумів, невичерпної енергії та творчої наснаги для подальшої плідної праці на благо розвитку професійно-технічної освіти.

Профспілка працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України

ПРОФСПІЛКИ ЗА ЯКІСНУ ЗАЙНЯТИСТЬ ПРАЦІВНИКІВ ГРОМАДСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

На конференції Європейської конфедерації профспілок громадського обслуговування (ЄКПГО) з питань зайнятості та громадського обслуговування, що відбулася в Брюсселі, профспілки закликали поліпшити якість зайнятості працівників громадського сектору та його діяльність загалом. У конференції взяли участь понад 120 представників з 30 країн.

КОНФЕРЕНЦІЯ

Відкриваючи конференцію, генеральний секретар ЄКПГО Ян Віллем Гаудріаан схвально відгукнувся про нове позитивне зрушення – повернення профспілок працівників громадського сектору Італії, Ірландії та Іспанії до колективно-договірного регулювання та відшкодування частини заробітної плати і соцпакета, втрачених унаслідок введення заходів жорсткої економії. Також він зазначив, що європейські інститути цікавляться проблемами якісної зайнятості. В останньому щорічному огляді економічного зростання Європейської комісії, приміром, двічі згадується про важливість цього питання.

Ян Віллем Гаудріаан висловив тверду впевненість у тому, що «насамперед нам необхідно поліпшити якість роботи. Ми повинні домогтися гідного підвищення і відновлення скорочених раніше зарплат працівників громадського сектору. Щоб це відбулося, ми маємо покласти край жорсткій економії та відродити колективно-договірне регулювання».

За останні роки заходи жорсткої економії призвели до скорочення та заморожування зарплат більшості працівників громадського сектору, тому учасники конференції позитивно відреагували на новину про оголошення Європейською комісією профспілок 2017 року Рокком підвищення зарплат. Конфедеративний секретар ЄКП Естер Лінч поінформувала, що найближчим часом конфедерація розпочне широкомасштабну кампанію за підвищення зарплати трудящих Європи. Вона вважає, що «працівники мають право на підвищення зарплат, що сприятиме

більш справедливому і стійкому відновленню економіки. Йдеться не тільки про верхівку, яка вже користується плодами відновлення, необхідно, щоб свою справедливую частку прибутку отримали трудящі, які допомогли її створити».

Виступаючи на конференції, заступник генерального секретаря ЄКП Петер Шеррер наголосив на важливості досягнення конкретних результатів у сфері соціального діалогу на європейському рівні. Він закликав до тіснішої координації дій ЄКП та європейських галузевих федерацій профспілок, а також вказав на необхідність чинити тиск на Європейську комісію, щоб змусити виконувати свої зобов'язання щодо підтримки

соціального діалогу на національному та європейському рівнях.

Учасники конференції також розглянули визначення якісної зайнятості, зміни в трудовому законодавстві країн Східної Європи, останні тенденції в секторі громадського обслуговування, проблеми підвищення зарплат у секторах з переважанням праці жінок, кадрове забезпечення та робоче навантаження працівників пенітенціарних установ, служб і сектору охорони здоров'я, вплив нестандартної зайнятості на охорону праці та боротьбу з нестійкою зайнятістю за допомогою соціального діалогу.

Підготовлено Департаментом міжнародних зв'язків ФПУ

**ЯН ВІЛЛЕМ ГАУДРІААН,
ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ЄКПГО:**

«Ми повинні домогтися гідного підвищення і відновлення скорочених раніше зарплат працівників громадського сектору. Щоб це відбулося, ми маємо покласти край жорсткій економії та відродити колективно-договірне регулювання».

ПРОПОЗИЦІЯ

ПЕРЕЛІК ПРОФЕСІЙ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ СЛІД ДОПОВНИТИ

Уряд визначив перелік із 19 професій загальнодержавного значення, підготовка яких здійснюватиметься в професійно-технічних навчальних закладах за кошти держбюджету. Про це йдеться в постанові Кабінету Міністрів України від 16 листопада ц. р. Але серед цих професій чомусь немає електромонтерів з ремонту та обслуговування електроустаткування, газоелектрозварювальників, сантехніків, будівельників, трактористів тощо. А ці робітничі професії користуються попитом на державних та комунальних підприємствах.

Нині громадянське суспільство, трудовий лод України очікують на позитивні зміни у всіх сферах життя і просування нашої держави курсом євроінтеграції. А щоб це відбулося в нашій країні, потрібні реформи, а для їх проведення

– професійні кадри. Прийнята Урядом постанова призведе до зменшення кількості робітників та фахівців, які вкрай необхідні на ринку праці, а також скорочення інженерно-педагогічних працівників, у яких не буде іншого виходу, як поповнити лави безробітних.

Та ще й молодь буде обмежена в конституційних правах – здобувати професійну освіту та соціально адаптуватися в найбільш престижних у цьому розумінні навчальних закладах. Тому спільчани просять Кабінет Міністрів України прислухатися до їхнього голосу

й доповнити перелік професій загальнодержавного значення, а також звертаються до Федерації профспілок України, Профспілки працівників освіти і науки України з проханням підтримати їх.

**Валерій МАРЦЕНЮК,
Хмельницька обл.**

**Геннадій ЗУБКО, віце-прем'єр-міністр,
міністр регіонального розвитку та
будівництва:**

«Сьогодні перед Україною постав великий енергетичний виклик. Ми повинні перейти до реального ринку: прозорого механізму взаєморозрахунків, відповідального споживання та якісних послуг для громадян. Повномасштабна модернізація житлового фонду може скоротити споживання газу в Україні на 9 млрд кубометрів на рік. Однак для її реалізації треба залучити й ефективно використати 40 млрд євро інвестицій».

Олексій ХАБАТЮК, експерт з питань енергоефективності:

«Енергоефективність – це не ефемерне поняття, а конкретний показник, який показує, скільки та якої продукції вироблено, скільки надано послуг у співвідношенні до одиниці енергії. Однак необхідно мати чіткий інструмент моніторингу та розуміти, як цей показник буде змінюватись у часі й чому. У вітчизняній сфері житлово-комунальних послуг основні ресурси витрачаються на опалення – близько 75%. Це газ у квартирах та будинках, це централізоване опалення, це підігрів води, але у нас немає системної роботи, щоб простежити за цими показниками, оскільки немає 100% обліку».

ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ЧИ ЕНЕРГОФІКТИВНІСТЬ ЧОГО ОЧІКУВАТИ УКРАЇНІ

Нинішнього року запланована масштабна «революція» у сфері житлово-комунального господарства, покликана створити ринок енергоефективності. Чекають свого ухвалення відповідні законопроекти, міжнародні інституції погодилися інвестувати в енергоощадність України. Якби наша країна зуміла досягти рівня енергоефективності Польщі, добробут українців можна було б підвищити у 3,5 рази. Та тут одного бажання громадян замало. У нас зазвичай ухвалюються правильні закони, але немає надійного механізму їх реалізації. Тож чи не переміститься питання енергоефективності у площину енергофіктивності? Про це – у головній темі номера.

МАРШРУТНА КАРТА

Можна було б говорити, що реформування житлово-комунальної галузі – чергова забаванка політиків, якби не одне «але». За нинішніх захмарних тарифів енергоефективність – реальний порятунок для українців. Нас ніколи не вчили змінювати поведінку споживання енергоресурсів. Справедливо зауважив керівник сектору енергетики Офісу ефективного регулювання Олексій Оржель: «На тлі показників наших сусідів стає очевидним, що Україна протягом останніх 25 років дуже погано опікувалася питаннями енергоємності та енергоефективності». А можливості України економити енергоресурси величезні, стверджують експерти, близько 9 млрд кубометрів газу щорічно! Профільний міністр Геннадій Зубко каже, що це показник енергоспоживання такої великої країни, як Іспанія. Рівнятися до європейських країн нам поки зарано. Хоча попередні підрахунки зробити варто. В Україні питома енергоспоживання на один квадратний метр житлової площі у 3–4 рази вище, ніж у європейських країнах.

І ось тільки на 26-му році незалежності влада взялась до «рево-

люційних» перетворень. Хоча тут у аналітиків є певний сумнів. Може, спершу треба було подбати про утеплення будинків, а потім переходити до високих тарифів? Хоч як би не було, Уряд розробив «маршрутну карту» реформування, керуючись європейськими директивами.

Перший крок – нові «комунальні» закони: «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку (ОСББ)», «Про комерційний облік комунальних послуг», «Про житлово-комунальні послуги» та «Про енергоефективність будівель».

Перший закон уже ухвалений, інші чекають свого розгляду в Раді. Другий крок – прийняття закону «Про Фонд енергоефективності». Не зайве коротко проаналізувати нововведення законопроектів. Це установка лічильників у всіх будинках, обов'язковий енергетичний аудит для всіх, сертифікація окремих будівель. Якщо необхідні законопроекти будуть вчасно ухвалені в парламенті, ринок енергоефективності запрацює вже нинішнього року. Якщо вони ще й запрацюють, то вже до кінця року всі об'єкти будівництва й уже зведені будівлі повинні пройти аудит енергетичної ефективності. Якщо

енергоаудит проводитимуть в житловій багатоповерхівці, платити доведеться всім власникам квартир. Експерти підраховали, що в середньому «обстеження» багатоповерхівки може обійтись у 5–12 тис. грн. Сума залежить від площі будинку та обладнання, яке використовуватиме аудитор. Приміром, родині, яка мешкає в будинку на 100 квартир, за аудит доведеться заплатити від 50 до 120 грн. На тлі чотиризначних цифр у платіжних документах це не такі великі гроші. Хоча для пересічних українців не зовсім зрозумілий сам термін аудит. Щоб збільшити інтерес до енергетичного аудиту, він повинен бути якісним, корисним та, головне, має бути виконаним у потрібний час і в потрібному місці.

ГРОШІ НА ВІТЕР

Ні для кого не секрет, що житловий фонд споживає близько 40% всіх енергоресурсів, а понад 95% будинків фактично не відповідають нормативам та вимогам коефіцієнта термічного опору. Як результат, багатоквартирні будинки споживають катастрофічно велику кількість енергоресурсів, а зростаючі та-

рифи відчутно вдарили по гаманцях пересічних громадян.

Так, щорічно 9 млрд кубометрів газу губляться через низьку енергоефективність будівель, ще 2,4 млрд «провисають» у системі теплостачання. 12% тепла втрачається через дах, 20% – вентиляцію, 33% – стіни, 7% – підвал, 23% – вікна і двері, 5% – містки холоду, або стики стін. Втрати енергоносія в українських тепломережах більш ніж удвічі перевищують нормативне значення, розмір якого становить 13%. Причому в різних містах втрати в мережах оцінюються на рівні 25–40%, тобто майже половина ресурсу не доходить до споживача.

Просте запитання: як покращити свої житлові умови при іс-

нуючих тарифах? Обмежувати себе в комфорті чи, врешті-решт, розпочати енергоефективні заходи, щоб використовувати стільки, аби жити було зручно?

Поки що в уяві більшості людей енергоефективність – суто технічна галузь, і проблеми в ній вирішуються впровадженням тих чи інших технологій. Справді, підвищення енергоефективності, наприклад, житлового будинку передбачає його термоізоляцію, встановлення індивідуальних теплових пунктів та нових лічильників, заміну вікон на енергоощадні. Але при цьому недостатньо лише технічних рішень. Потрібні й фінансові ресурси, які не завжди по кишені мешканцям.

Сергій ПОРОВСЬКИЙ, радник міністра енергетики та вугільної промисловості України:

«Енергоефективність – це комплексний захід, який є частиною нової енергетичної стратегії, яку розробляє Міненерго. Це не тільки скорочення споживання у побутовому секторі, а й, передусім, раціональне використання енергоресурсів загалом економікою. Це не лише скорочення споживання енергоресурсів у бюджетній сфері та ЖКГ, а й належний облік фактичного споживання всіма групами споживачів. Енергоефективність передбачає оптимізацію використання енергоресурсів у процесі генерації та передачі мережами, в тому числі шляхом зменшення втрат у мережах».

Тетяна БОЙКО, координатор житлово-комунальних програм Громадянської мережі «ОПОРА»:

«Дуже часто гарні ідеї, що народжуються в Державному агентстві з енергоефективності, через структурні непорозуміння не приносять бажаних результатів. Усі багато говорили про необхідність 100% обліку кінцевого споживання газу. Існує законопроект, в якому чітко прописані терміни, коли газопостачальні організації повинні встановити прилади обліку. Однак раптом у когось з'явилась ідея встановлювати тільки загальний лічильник на будинок. Чому НКРЕКП ніяк на це не реагує?».

ІВНІСТЬ: ІНІ?

**64,5 млрд
грн**

**БУЛО ВИДІЛЕНО ТІЛЬКИ
В 2015-2016 РОКАХ НА
ДЕРЖАВНУ ПРОГРАМУ
СУБСИДІЙ, А НА ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧІ ПРОГРАМИ – У 80 РАЗІВ МЕНШЕ.**

**18 млрд
куб.м**

**ГАЗУ СПАЛЮЮТЬ ЩОРІЧНО
НА ПОТРЕБИ
НАСЕЛЕННЯ В
УКРАЇНІ.**

**На 11,4
млрд куб.м**

**ЩОРОКУ ДОЗВОЛИТЬ
СКОРОЧУВАТИ
СПОЖИВАННЯ ГАЗУ
РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЄКТІВ З
ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ.**

ДОЧЕКАЄМОСЯ КВІТНЯ

У грудні Кабінет Міністрів України схвалив законопроект про створення фонду енергоефективності і передав його на розгляд до Верховної Ради. Однак депутати з розглядом цього важливого для країни документа зволівають. А сам фонд ЕЕ має запрацювати вже навесні поточного року.

За задумом авторів створення нової інституції, фонд акумулюватиме кошти, які можна буде використати виключно на проекти з енергоефективності. Гроші на фінансування заходів з утеплення будуть надходити з бюджету та від міжнародних організацій. Держава, із свого боку, закладає 400 млн грн на фінансування фонду, Європейський Союз готовий надати фінансову підтримку в 100 млн євро. Ще 120 млн євро пообіцяли міжнародні донори. Державні кошти будуть надходити до фонду, а кошти донорів через банки потраплятимуть напряму до клієнтів. Таку умову висунув Європейський Союз. Фонд буде компенсувати частину вартості проєктів із запровадження заходів з утеплення та енергоефективності в індивідуальних та багатоповерхових будинках. Аби банки могли швидко видавати кредит, а фонд ЕЕ – компенсувати частину коштів, пропонується три пакети: «Легкий», «Комплексний» і «Приватний». Пакети відрізняються оціночною вартістю робіт, терміном їх виконання та зменшенням у результаті модернізації будівлі платежів за газ і комунальні послуги.

В Уряді кажуть, що домовласник сам обиратиме потрібний пакет, аби отримати від фонду ЕЕ грант на 20–50% загальної вартості проєкту. Планується, що вже в квітні фонд працює повноцінно, а його послугами зможе скористатися кожна родина. Та це при умові, що український парламент знайде потрібні аргументи, аби дослухатися до позиції Уряду. Якщо не до Уряду, то до Європейської комісії, низки міжнародних експертів, Світового банку, громадського сектору – Громадянської мережі «ОПОРА», «Реанімаційного пакету реформ», Асоціації «Енергоефективні міста України», щоб фонд відкрився у заплановані терміни, а його коштами скористалися українці. Адже фонд ЕЕ – заключна складова, якої не вистачало для того, аби ринок енергоефективності запрацював на повну силу.

шти на те, щоб зробити свій будинок енергоефективним, аніж викидати гроші за спожиті послуги.

ТЕРИТОРІЯ ДОТАЦІЙ

Субсидії для споживачів енергоресурсів і відсутність інвестицій не дозволяють країні модернізувати енергетичну сферу. Про таке заявляють експерти енергетичного ринку. Мешканці індивідуальних будинків, які отримували субсидію від держави, споживали на 73% газу більше за тих, кому субсидії не дісталося. У багатоквартирних будинках ситуація децю інша: субсидіанти споживали на 23% газу більше, ніж ті, хто сповна сплачував рахунки.

Діюча система субсидій, вважає представник ЄБРР Сергій Маслюченко, гальмує процес запровадження заходів з енергоефективності. «З одного боку, стверджує експерт, субсидії фактично стали пом'якшувальною подушкою, яка не дозволила населенню відчувати повною мірою тарифно-ціновий шок. З іншого ж боку, ця «подушка» стала тим самим демотиватором для скорочення споживання».

Тому для того, щоб держава скоротила обсяг пільг, їй вигідно поділитися економією і зробити субсидіантів партнерами, а не байдужими спостерігачами, які сприймають енергію як даність. Нині величезні суми державних коштів спрямовуються не на модернізацію, а на підтримку зурбожілого населення. Відтак Україна перетворилася на масштабну територію державних дотацій. На субсидії виділяється у 80(!) разів більше ко-

штів, аніж на енергоощадні програми.

Що пропонують експерти, аби збалансувати цю диспропорцію? На переконання більшості аналітиків, систему призначення субсидій треба ускладнити. До того ж, у меморандумі МВФ Україна взяла на себе зобов'язання переглянути формулу нарахування знижки на комунальні тарифи.

«Дуже спрощений доступ до субсидій, враховуються тільки доходи, і єдина перешкода – покупка від 50 тис. грн. Не враховується майно, скільки машин, яхт, спосіб життя, доходи від депозитів. Тобто це дуже суб'єктивні умови. Багато громадян зловживають цим», – впевнена експерт з питань соціальної політики Інституту соціально-економічних досліджень Маріанна Онуфрив.

В Уряді теж замислились над скороченням фінансування субсидій. Це станеться за умови, якщо частина будинків здійснить термомодернізацію і буде менше витратити енергоресурсів. «Замість субсидій, які консервують бідність, пропонуємо громадянам допомогу на персональну енергоефективність і економічний успіх», – заявив на презентації закону «Про Фонд енергоефективності» Геннадій Зубко. Однак експерти такої декларативної заяви не дуже довіряють. Якби держава мала на меті дати можливість людям економити, то вже давно встановила б скрізь лічильники. Якби була політична воля на найвищому рівні, це уже б зробили й заощаджували гроші та енергоносії. Поки що ми чуємо тільки заяви від влади, а реальних кроків не бачимо, переконують аналітики енергетичного ринку.

Візьмімо утеплення будинку. Кожній квартирі в типовій багатоповерхівці доведеться на це виділити кілька тисяч гривень. «Якщо стіни «діряві», потрібно їх ремонтувати. Якщо з вікон протяги, потрібно їх замінити. Потрібно визначити для конкретного випадку, що потребує заміни. А якщо грошей на все вистачає, потрібно робити все в комплексі. Це дозволить досягти максимального ефекту», – стверджує професійний енергетичний аудитор Сергій Свистюк. На його переконання, після всіх заходів з термомодернізації енергоспоживання будинку може скоротитися в 1,5–2 рази.

Років 5 тому почалася мода на «латков» утеплення фаса-

дів багатоповерхового будинку. Це коли утеплюється не весь фасад, а лише окремі квартири. Точніше, той, хто зміг профінансувати таке «утеплення». Тепер фахівці переконують, що таке утеплення малоефективне. Фактичного зниження енергоємності не відбулося. Це, за великим рахунком, гроші на вітер.

Загалом розмір інвестицій, необхідних для енергомодернізації житлового сектору, експерти оцінюють у суму понад 800 млрд грн. По суті, це два річних бюджети, тож левову частку витрат мають взяти на себе приватні інвестори та домогосподарства. Аналітики переконують, що такі варто витратити один раз ко-

ЖИТОМИРЩИНА

ЯК ДІЯТИ В УМОВАХ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ
ВЛАДИ?

11 січня Федерація профспілок Житомирської області провела нараду з питань децентралізації влади та створення об'єднаних територіальних громад за участю голів обласних профспілкових організацій.

На нараду були запрошені також директор офісу реформ Василь Невмержицький, радник голови обласної ради Петро Рудницький, заступник директора департаменту праці та соціального захисту населення Житомирської облдержадміністрації Світлана Бойм.

Учасники обговорили такі актуальні питання: правові аспекти та законодавчо-нормативна база процесу децентралізації влади й створення об'єднаних територіальних громад; дотримання діючого законодавства щодо збереження мережі соціально-культурної сфери та забезпечення законності в трудових відносинах людей праці; колективний договір, угода – основа соціального діалогу із забезпечення належного захисту прав працівників на безпечні і здорові умови праці та їх соціальний захист в умовах створення об'єднаних територіальних громад; діяльність профспілкових організацій в умовах децентралізації влади та створення об'єднаних територіальних громад. За результатами проведення наради готується підсумкове звернення, яке буде направлено до обласної ради та облдержадміністрації.

Вл. інф. ФПО

ВОЛИНЬ

НОВИЙ СТАРТ
У РОБОТІ ПРОФАКТИВУ

На державному підприємстві «Спеціалізоване лісогосподарське агропромислове підприємство Камінь-Каширськагроліс» відбулася виборна профспілкова конференція, на якій було обрано нового голову, членів профспілкового комітету та ревізійної комісії.

Роль профспілкових об'єднань важко переоцінити. Усі завдання, що постали перед ними, об'єднані єдиною метою – захистити інтереси працівників. Щоправда, виконувати ці завдання вдається за умови тісної співпраці з керівництвом колективу. «Де є розуміння, не забаряться й результати», – зазначив директор ДП СЛАП «Камінь-Каширськагроліс» Олександр Грицай. Цими словами керівник побажав успіхів у роботі новообраному голові профспілкового комітету, яким став провідний інженер з лісозаготівель Володимир Мартинюк. Виступаючи перед присутніми, голова обласної організації профспілки працівників лісового господарства Павло Матіюк нагадав, що до цього часу профактив підприємства перебував у стані, так би мовити, застою. Організацію не було навіть зареєстровано, не кажучи вже про якусь роботу... «Сподіваюся, – зазначив він, – новообраний керівний склад профактиву надзоджене усю згадану роботу попередників і обере тверду позицію щодо інтересів людини праці».

Прес-центр ФПО

«ПРОФСПІЛКА ПРОХОДИТЬ
ЧЕРЕЗ УСЕ МОЄ ЖИТТЯ»

Для голови профспілкового комітету працівників Національного університету «Львівська політехніка» Володимира Гайдук минулий 2016-й був доволі знаковим: особистий ювілей співпав навіть у місяці – грудні – з ювілеєм рідного вишу. Цього ж року зробив сам собі чудовий презент: устиг, крім виконання доволі непростих і рутинних справ на роботі, в сім'ї, де його щодня чекає дружина-однодумець Ірина, колишня голова Шевченківської районної організації освітянської профспілки, син і шестеро онуків, творчо працювати та видати п'яту збірку поезій «На берегах надії».

Володимир Гайдук дарує свою п'яту поетичну збірку «На берегах надії» колезі Наталії Кузів

Львівщина

Володимир Гайдук каже, що сумнівався, чи включати до збірки п'ятий розділ «Лицем до людей». Що ж, добре, що у Володимирів-поетові переміг прагматичний громадський діяч. Тож ми із задоволенням читаємо добрі слова віншування уважного голови профспілкової організації: професору «Михайлові Яцуну – на 80», «Вчителю», бухгалтеру профкому «Зоряні Сологуб – на уродини», своєму заступнику, багатолітньому директору інституту енергетики, професору вишу «Михайлові Олійнику – на уродини» і «Вправному музикантові брату Ігореві Гринчишину».

Для нього, уродженця м. Бучач, випускника звичайної середньої та художньої школи Тернопільщини, знаковий для Галичини вищий навчальний заклад став знайомим особисто: в колегіях і в друзях, у житті, в якому зумів поєднати «фізика і лірика», реалізувати свою багатогранну особистість...

Після успішного, з «червоним» дипломом, закінчення вельми «технарського» електромеханічного факультету отримав право вибору: інженера-енергетика цеху Тернопільського комбайнового заводу з подальшим отриманням житла чи інженера лабораторії «Львівської політехніки» без таких побутових перспектив... Володимир Гайдук обрав роботу в своїй альма-матер. Тут, паралельно з науково-прикладною працею, почав своє стрімке сходження в громадській професійній організації. Вже на третьому курсі був обраний заступником голови студентського профбюро, через 2 роки став лідером молодіжної громадської професійної організації вишу. Такі ж сходили

пройшов і в профспілковій організації працівників «Львівської політехніки». Згадає про своїх колег-профлідерів Кліма Синенького, Степана Процика, Ореста Кунтового, з якими пройшов важливі етапи життя – від студентських трудових загонів до спорудження оздоровчих баз. Вдячний колишньому голові профкому Миронові Білику, що потурбувався про нього, тоді аспіранта, в отриманні даху над головою в гуртожитку. Мабуть, сам Володимир Григорович

Проте не все в громадській роботі дається просто та гладко. В недавньому інтерв'ю відомому на Львівщині журналісту Борису Козловському визнав: важко йде реалізація вимоги профорганізації до адміністрації вишу, щоб основною формою прийому на роботу були довгострокові договори, а не річні, що тримають працівника на короткому повідку і є в багатьох аспектах порушенням трудового законодавства.

Попри те, як каже сам Володимир Григорович: «Профспілка проходить через все моє життя» (ба, навіть тест із цієї когорти – довголітній колишній фінансовий інспектор обласної організації галузевої освітянської профспілки).

Ще в школі захопився футболом, у першій «Політехніці» тривалий час відповідав за розвиток спорту, ніколи не полишав і не полишає заняття тенісом та бадмінтоном, і сьогодні є членом Львівського клубу ветеранів бадмінгону, що підтримує зв'язки з багатьма такими ж в Україні і за кордоном.

Свою альма-матер – улюблене місце навчання та праці – в усі часи згадає як провідний виш України. Працював тут проректором із соціальних питань, успішно написав наукову працю.

Це лише фрагменти змістовного, активного життя профспілкового лідера «Львівської політехніки». Корені його життєвої енергетики, вважає ювіляр, у генах, у родинному вихованні. Мама була дуже активною, комунікабельною людиною. Духом пішов у дідуся по батьківській лінії, котрий теж любив допомогти людям, був із замужньої родини.

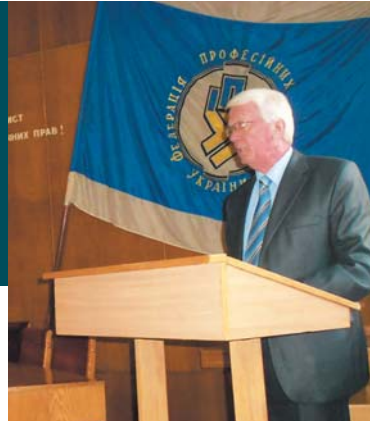
Його, Володимира Гайдук, життєве кредо: у роботі немає дрібниць, а з людьми – особливо. Так намагається жити і працювати – із самовіддачею. Енергії Вам на добрі справи!

Ольга ЛОБАРЧУК
Фото автора

**ЖИТТЄВЕ
КРЕДО ГОЛОВИ
ПРОФСПІЛКОВОГО
КОМІТЕТУ «ЛЬВІВ-
СЬКОЇ ПОЛІТЕХНІКИ»
ВОЛОДИМИРА ГАЙДУКА:
У РОБОТІ НЕМАЄ ДРІБ-
НИЦЬ, А З ЛЮДЬМИ –
ОСОБЛИВО.**

УБЕРЕГТИ ДУХОВНУ СФЕРУ ВІД РУЙНАЦІЇ

Саме ця проблема стала основною темою обговорення для учасників пленуму обласного комітету профспілки працівників культури, на порядку денний якого винесено питання реалізації Стратегії діяльності Федерації профспілок України на 2016–2021 роки «Європейський вибір».

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА

Діловодач, перший заступник голови РПО та член президії Володимир Уєвич, окреслив роль профспілок у забезпеченні трудових прав і соціально-економічних інтересів людини праці. В нинішніх умовах захист прав та інтересів спільчан значною мірою залежить від ефективної взаємодії соціальних партнерів – влади, роботодавців і профспілок. Саме згідно цих принципів профспілки намагалися будувати відносини на обласному рівні. Завдяки територіальній угоді на 2016 рік профспілкам вдалося домогтися того, що середня зарплата в економіці області за 10 місяців 2016 року зросла на 25%. Але таке незначне поліпшення аж ніяк не компенсує багатократне підвищення цін на житлово-комунальні послуги, невпинний ріст інфляції.

Тому поряд з удосконаленням соціального діалогу профспілки протиставили такій політиці тиск і громадський контр-

роль над владою та її очільниками. Так, завдяки Всеукраїнському маршу протесту 6 липня 2016 року, в якому взяли участь близько 500 представників профспілок Прикарпаття, вдалося дещо зрушити з місця соціальний діалог на національному рівні. Після тривалого зволікання Урядом була підписана Генеральна угода на 2016–2017 роки. Кабміном внесено зміни до Державного бюджету, де запропоновано збільшити мінімальну зарплату з 1 січня 2017 року вдвічі, довші її розмір до 3200 грн, що було затверджено Верховною Радою України.

Проте не все, що пропонували профспілки, ввійшло до тексту Генеральної угоди. Тому наступні дії наймасовішої громадської організації – домогтися наближення оплати праці до європейських стандартів.

На пленумі порушувалися важливі питання щодо збереження закладів культури в нинішніх умовах. Голова обкому галузевої профспілки Богдан Бойчук у своєму виступі зосередив увагу на здійсненні

децентралізації – системі управління, при якій частина функцій центральної влади передається місцевим органам самоврядування. На думку Богдана Бойчука та інших учасників пленуму, утворення об'єднаних територіальних громад негативно позначається на функціонуванні закладів культури Прикарпаття, призводить до так званої їх «оптимізації», тобто скорочення. Висловлювалися побоювання, що окремі з цих закладів, передусім школи мистецтв, у такому разі взагалі припинять роботу, оскільки в об'єднаній громаді не буде коштів для їх утримання.

У прийнятій постанові рекомендовано активізувати діяльність профспілок щодо невинного закриття закладів та установ культури при створенні ОТГ. З цією метою необхідно забезпечити участь голів районних, міських профорганізацій у роботі консультативно-дорадчих органів райдержадміністрацій і міськвиконкомів з питань соціально-економічних та трудових відносин у сфері культури, фізкультури і спорту, діяльності ЗМІ. Словом, у виступах учасників пленуму висловлювалась однастийна думка: не допустити руйнування духовної сфери.

Тарас ГРОСЕВИЧ

ЗАКАРПАТТЯ

ЯК ДІЄ СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ?

На розширеному засіданні президії Закарпатської обласної профспілкової організації працівників культури розглянуто питання «Про роботу профспілкових організацій працівників культури щодо захисту трудових прав та соціально-економічних інтересів членів профспілки».

Виступаючи на засіданні, голова обласної профорганізації Наталія Товтін підкреслила, що здійснення на практиці соціального діалогу в галузі, незважаючи на обмежене фінансування, економію бюджетних коштів, допомагає у вирішенні соціально-економічних питань. Основою цього є колективна угода між управлінням культури Закарпатської облдержадміністрації та обкомом профспілки працівників культури на 2015–2018 роки, колдоговори на місяць. Завдяки зусиллям профорганізацій та їх соціальних партнерів здійснюється постійний контроль за реалізацією конституційного права працівників на отримання у встановле-

ні терміни і в повному обсязі зарплати, збереженням мережі установ і закладів культури, забезпеченням дотримання норм трудового законодавства у ході впровадження контрактної форми трудового договору в сфері культури тощо. Нині важливе завдання профспілки – співпраця з депутатами всіх рівнів при прийнятті місцевих бюджетів на 2017 рік, аби не допустити зменшення асигнувань на культуру і спорт, доплат і надбавок працівникам закладів культури, визначених на державному рівні, незаконного закриття закладів. У разі виявлення таких фактів галузева профспілка даватиме їм належну оцінку, домагатиметься їх усунення.

Інший важливий напрям роботи полягає в конструктивній співпраці у ході децентралізації з об'єднаними територіальними громадами – через колективно-договірне врегулювання впливати на свідомість місцевої влади, її ставлення до сфери культури та працівників. За словами профлідера галузі, це докладно обговорювалося на галузевому всеукраїнському семінарі-тренінгу, що відбувся в м. Львові. Зокрема, заслуговує на увагу презентація нової моделі колективного договору, що чітко визначає зобов'язання та відповідальність сторін соціального діалогу в умовах децентралізації.

На фінансовій звітності профорганізацій акцентувала ува-

гу присутніх на засіданні президії головний бухгалтер обласної профорганізації працівників культури Світлана Кузич.

На закінчення Наталія Товтін вручила нагородний знак Федерації профспілок України «Профспілкова відзнака» за активну громадську роботу члену президії обкому профспілки Леонтію Ленарту. Подяку управління культури Закарпатської ОДА за співпрацю отримала голова Берігівського райкому профспілки працівників культури Єва Варга, яку їй вручила начальник управління культури ОДА Вікторія Фролова.

Сергій БАРАНЧИКОВ
Фото автора

ЖИТОМИРЩИНА

НАША ГОРДІСТЬ – КАДРИ

Гордістю Бердичівського міського ліцею № 15 є педагогі, адміністрація, первинна профспілкова організація, адже вони обрали нелегку, але відповідальну стежину в своєму житті – виховання підрастаючого покоління, яке у ХХІ столітті творитиме історію нашої країни.

Ці слова повною мірою стосуються не тільки педагогів, які нині працюють у закладах освіти та, зокрема, Бердичівському міському ліцею № 15, а й тих ветеранів педагогічної праці, котрі вже на заслуженому відпочинку. Це люди, на яких ми завжди рівняємося, які для нас є взірцем у всьому.

Тому профспілковою організацією БМЛ № 15 на чолі з директором Вандою Івасюк і головою первинної профорганізації Наталією Рибачук – делегатом VII з'їзду ФПУ, їхніми заступниками Ніною Миронець, Гріною Петриченко, Наталією Єдиною, постійно працюють над тим, аби робити тільки корисні та добрі справи. Їхній девіз: «Роби всім добро, і воно перетвориться на любов, пошану до тебе» є вимогою самих педагогів, нормою життя профспілкової організації. Одним з пріоритетних напрямів діяльності профорганізації є надання допомоги ветеранам, одиноким громадянам похилого віку, учасникам Другої світової війни, вчителям ліцею, які перебувають на заслуженому відпочинку. Вони цього потребують найбільше. Саме тут на допомогу приходять первинка, учні ліцею із своїм щирим бажанням підтримати та захистити. Тож протягом року в закладі проводять акції «Ветеран живе поруч!», «Допомагаємо силі!», «Операція «Незабудка» та ін.

1 жовтня минулого року в ліцеї відбулося святкування дня ветеранів і людей похилого віку, адже цей день – не лише можливість нагадати про за-

гальнолюдський обов'язок бути турботливими і милосердними до найповажнішої частини суспільства. Це і впрямді роздуми щодо подальшої долі людства, культури, взаємозв'язку поколінь. Ліцейсти, освітяни – члени профспілки з ентузіазмом долучилися до відзначення цього свята. В ліцеї проводилась акція «Поспішайте творити добро!», в рамках якої класні керівники із своїми учнями вітали вчителів-пенсіонерів удома.

Завдяки плідній співпраці Управління освіти на чолі з тимчасовим виконавцем обов'язків начальника Світланою Басюк, профспілкової організації ліцею та міської профспілки працівників освіти і науки на чолі з Анжелою Цвєтковою вчителі-пенсіонери отримують матеріальну допомогу, подарунки, передплату періодичних видань, відвідують зустрічі з провідними спеціалістами. А ще кожного року спільчани Бердичівського міського ліцею № 15 подорожують містами України. Крім того, у важкі моменти життя, коли потрібна допомога товаришів і колеги, профком організовує збір коштів на операції, лікування важких хвороб, поховання рідних і близьких. Значну підтримку надають і міський голова Бердичева Василь Мазур, його заступник Валентина Адаменко, т. в. о. начальника міського управління освіти Світлана Басюк.

Марина ПАНЧУК,
член профспілкової організації СЗОШ No 1 ім. Т.Г. Шевченка, м. Бердичів

ОТРИМАННЯ ДОКУМЕНТА

ВИДАЧА ПРАЦІВНИКОВІ ДОВІДКИ ПРО РОБОТУ ТА ЗАРОБІТНУ ПЛАТУ

Який порядок видачі працівникам довідок про роботу та заробітну плату, і яку відповідальність несуть роботодавці у випадку ненадання цих документів?

Відповідно до ст. 49 КЗпПУ власник або уповноважений ним орган зобов'язаний видавати працівникові на його вимогу довідку про його роботу на даному підприємстві, в установі, організації із зазначенням спеціальності, кваліфікації, посади, часу роботи і розміру заробітної плати.

Порядком обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2001 року № 1266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2015 року № 439) (Порядок № 1266) встановлено форму довідки про заробітну плату (грошове забезпечення, винагороду за цивільно-правовим договором) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

Порядок № 1266 визначає механізм обчислення середньої зарплати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття, від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, у зв'язку з тимчасовою втраченою працездатності, у разі настання страхового випадку, а також оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності за рахунок коштів підприємства, установи, організації або фізичної особи, яка використовує працю найманих працівників.

За ненадання довідки на звернення громадян передбачена адміністративна відповідальність за ст. 41 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Так, порушення встановлених термінів виплати пенсій, стипендій, зарплати, виплата їх не в повному обсязі, порушення терміну надання посадовими особами підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та фізичними особами – підприємцями працівникам, у тому числі колишнім, на їхню вимогу документів стосовно їхньої трудової діяльності на даному підприємстві, в установі, організації чи у фізичної особи – підприємця, необхідних для призначення пенсії (про стаж, зарплату тощо), відповідно до ЗВ «Про звернення громадян», або надання зазначених документів, що містять недостовірні дані, порушення терміну проведення атестації робочих місць за умовами праці та порядку її проведення, а також інші порушення вимог законодавства про працю тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності та громадян – суб'єктів підприємницької діяльності від 30 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

ПРАВИЛА ВНУТРІШНЬОГО ТРУДОВОГО РОЗПОРЯДКУ

Що таке правила внутрішнього трудового розпорядку? Хто їх розробляє та затверджує?

ВИРОБНИЧА ДИСЦИПЛІНА

Відповідно до ст. 43 Конституції України кожен громадянин має право на працю та належні, безпечні і здорові її умови, на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом. Громадянам також гарантується захист від незаконного звільнення та право на своєчасне одержання винагороди за працю.

У ст. 21 Кодексу законів про працю України (КЗпПУ), якою визначено поняття трудового договору, зазначено, що працівник зобов'язується виконувати роботу, визначену трудовим договором, з підляганням внутрішньому трудовому розпорядку.

Ст. 142 КЗпПУ України передбачає, що трудовий розпорядок на підприємствах, в установах, організаціях визначається правилами внутрішнього трудового розпорядку, які затверджуються трудовими колективами за поданням власника або уповноваженого ним органу та виборного органу первинної профорганізації (профспілкового представника) на підставі типових правил. У деяких галузях народного господарства для окремих категорій працівників діють статутні і положення про дисципліну.

Правила внутрішнього трудового розпорядку складаються в письмовій формі через те, що вони вважаються документом з організації процесів управління.

Крім того, ст. 29 КЗпПУ України прямо вимагає, щоб до початку роботи за трудовим договором власник або уповноважений ним орган ознайомив працівника з правилами внутрішнього трудового розпорядку та колективним договором.

Ст. 57 КЗпПУ передбачено, що час початку та закінчення щоденної роботи (зміни) визначається правилами внутрішнього трудового розпорядку і графіками зміності відповідно до законодавства.

Основним нормативним актом, що регулює питання дисципліни праці та організації внутрішнього трудового розпорядку на підприємстві, є етапові правила внутрішнього трудового розпорядку для робіт-

ПРАВИЛА ВНУТРІШНЬОГО ТРУДОВОГО РОЗПОРЯДКУ – ЦЕ РОЗРОБЛЕНИЙ РОБОТОДАВЦЕМ У ВСТАНОВЛЕНОМУ ПОРЯДКУ ДОКУМЕНТ, ЯКИЙ РЕГЛАМЕНТУЄ ОРГАНІЗАЦІЮ ПРАЦІ І ЗА ДОПОМОГОЮ ЯКОГО ПІДПРИЄМСТВО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДОТРИМАННЯ ТРУДОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА НОРМАТИВНУ ПОВЕДІНКУ ПРАЦІВНИКІВ.

ників і службовців підприємств, установ, організацій.

Загалом у правилах внутрішнього трудового розпорядку мають бути врегульовані такі питання:

- загальні положення (мета цих правил та їх застосування, на кого вони поширюються, в яких випадках переглядаються та інша загальна інформація);
- порядок прийняття на роботу та звільнення з роботи працівників (перелік документів, які працівник має подати при влаштуванні на роботу, опис процедури оформлення прийому та звільнення працівників, переведення їх на іншу постійну роботу, умови і строк випробування, підстави припинення трудового договору тощо);
- основні права й обов'язки працівників;
- основні права й обов'язки роботодавця;

– робочий час і час відпочинку (час початку і закінчення робочого дня (зміни), обідньої перерви, тривалість робочого дня (зміни) та робочого тижня, вихідні дні, перелік посад працівників з ненормованим робочим днем (якщо такі є на підприємстві), тривалість і підстави надання щорічних відпусток);

– періодичність і строки видачі заробітної плати;

– заохочення за успіхи в роботі (порядок застосування заходів морального та матеріального заохочення);

– відповідальність працівників за порушення трудової дисципліни (перелік порушень, за які передбачено дисциплінарні стягнення та порядок їх застосування).

Крім того, в правилах внутрішнього трудового розпорядку можуть міститися відомості про порядок використання службових телефонів і автомобілів, оплати за користування ними, а також правила комунікації працівників (тобто правила корпоративної поведінки).

На підставі типових правил розробляються правила внутрішнього трудового розпорядку з урахуванням умов праці даного підприємства.

Разом з правилами внутрішнього трудового розпорядку може бути розроблено і положення про персонал. Цей документ відображає питання професійного і соціального розвитку трудового колективу, його відносин з адміністрацією, гарантованості зайнятості персоналу тощо.

РЕЖИМ ПРАЦІ

ПІДСТАВИ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ НЕПОВНОГО РОБОЧОГО ЧАСУ

За яких умов на підприємстві може встановлюватися режим неповного робочого часу?

Відповідно до ч. 1 ст. 50 КЗпПУ тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 40 годин на тиждень. Ця норма не може бути збільшена ні колективним, ні трудовим договором.

На конкретному підприємстві, в установі, організації незалежно від форми власності і виду діяльності зазначена вище тривалість робочого часу реалізується шляхом встановлення режиму робочого часу правилами внутрішнього трудового розпорядку (локальним нормативним актом, який відповідно до ст. 142 КЗпПУ затверджується трудовим колективом за поданням роботодавця і виборного органу

первинної профспілкової організації (профспілкового представника). Це може бути п'яти- або шестиденний робочий тиждень з відповідною тривалістю робочого дня.

У межах нормативної тривалості робочого часу законодавство допускає за певних умов можливість встановлення роботодавцем неповного робочого часу:

- неповного робочого дня;
- неповного робочого тижня;
- неповного робочого дня при неповному робочому тижні.

ЗАХИСТ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ – СПРАВА РУК САМИХ ПРАЦІВНИКІВ

Однією з характеристик Європи, ЄС та окремих країн – членів цієї організації у масовій свідомості завжди був (і досі лишається) високий рівень життя. А отже, як необхідний елемент – ефективна система захисту трудових прав.

ВЛАСНИЙ ПОГЛЯД

Завдяки дансько-українському навчальному проекту мені вдалося проаналізувати існуючі моделі захисту прав працівників, особливу увагу приділивши питанням європейського досвіду, який сьогодні може бути використаний на наших підприємствах, в установах та організаціях.

У країнах ЄС захистом трудових прав членів профспілок займається цілий штат професіоналів. У Миколаївській області (станом на 1 січня 2016 року) на 17 обласних, 2129 первинних профспілкових організацій та 159040 членів профспілок працюють лише 4 профспілкові юристи, серед яких і я – Надія Матвєєва, завідувач відділу з правової роботи облпрофради. Подібна ситуація спостерігається і в інших областях.

Одним з пріоритетних напрямів роботи профспілок має бути підвищення рівня практичних правових знань профактиву безпосередньо в первинних профорганізаціях. Немає нічого ціннішого за власний досвід. Тому задля обміну власним досвідом

та з метою закріплення працівниками на практиці отриманих знань фахівці Миколаївської облпрофради надають консультативно-методичну допомогу безпосередньо на підприємствах, в установах та організаціях області.

З питань надання правової допомоги, значна частина яких стосувалася укладання та розірвання трудового договору, оформлення відповідних наказів (розпоряджень) та заповнення трудових книжок, до спеціалістів облпрофради у 2016 році звернулося майже 900 членів профспілок, голів галузевих та первинних профспілкових організацій та керівників підприємств, установ, організацій, де створені первинні профспілкові організації. Загалом здійснювана сьогодні практика судового захисту прав трудящих значною мірою сприяє реалізації захисної функції профспілок і дає позитивні результати.

ЗВАЖАЮЧИ НА СИТУАЦІЮ В КРАЇНІ, ДУЖЕ ВАЖЛИВО ПОСИЛИТИ ЗАХИСТ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ, АДЖЕ ТІЛЬКИ СИЛЬНІ ПРОФСПІЛКИ ТА ОБІЗНАНІ В СВОЇХ ПРАВАХ ПРОФСПІЛКОВІ АКТИВІСТИ ЗМОЖУТЬ ПРОТИСТОЯТИ ВИКЛИКАМ ЧАСУ, БУТИ СПРАВЖНИМИ ЗАХИСНИКАМИ ЛЮДИНИ ПРАЦІ.

Водночас профспілки використовують практику безпосередньої роботи з роботодавцями щодо врегулювання трудових спорів у досудовому порядку. Така практика успішно використовується у Миколаївській області на підприємствах культури, в державних установах освіти, АПК, ЖКГ та інших галузях, які звертаються за допомогою до облпрофради.

Успішному захисту трудових прав сприяє активна інформаційно-роз'яснювальна робота, яка проводиться спеціалістами облпрофради щодо дій профспілок у випадках масових вивільнень та оптимізації чисельності працівників, при застосуванні неповного робочого часу, нетипових форм зайнятості, щодо переваг легальної зайнятості тощо.

Так, відбувся семінар-навчання голів районних координаційних рад профспілок, організований обласною радою профспілок, на тему: «Практичні аспекти укладання та розірвання трудового договору», де значна увага приділялась практичним питанням скорочення чисельності або штату працівників. Аналогічні семінари були проведені для профспілкового активу та спеціалістів підприємств житлово-комунального господарства, місцевої промисловості та побутового обслуговування населення, а також для профспілкового активу Багатинського та Новоодеського районів, де було проведено Дні облпрофради.

Завдяки спільному дансько-українському навчальному проекту, в рамках триденних семінарів-тренінгів

для молоді Запоріжжя та Миколаївщини відбулися інтерактивні тренінги на тему: «Трудове законодавство в запитаннях та відповідях», на яких також розглядалися практичні аспекти укладання трудових договорів та питання скорочення чисельності або штату працівників.

Дуже важливо для молоді, яка завершує навчання в навчальних закладах, володіти інформацією щодо своїх прав при укладанні трудових договорів, порядку оформлення відповідних документів при працевлаштуванні, особливо на перше робоче місце, та мати практичні навички ведення переговорів з роботодавцем. Саме такого досвіду та навичок бракує молоді для захисту своїх трудових прав. З цією метою для студентів 4-го курсу Миколаївського коледжу культури і мистецтв було проведено семінар на тему: «Практичні аспекти укладання трудового договору». Аналогічний семінар запланований для учнів Миколаївського професійного ліцею сфери послуг.

Надія МАТВЄЄВА,
учасниця першої групи
дансько-українського проекту

НОВОЮ ЦИФРОЮ

У МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ СТАНОМ НА 1 СІЧНЯ 2016 РОКУ:

на **17** обласних,
2129 первинних профорганізацій,
159040 членів профспілок

працюють лише
4
профспілкових юристи

НАВЧАННЯ

ОЗБРОЄНІ НОВИМИ ЗНАННЯМИ

Час летить нестримно швидко, залишаючи лише спогади про найяскравіші події життя. До таких можна впевнено віднести п'ять семінарів дансько-українського проекту, що стали результативними для кожного учасника.

Завдяки останнім двом навчальним семінарам, що проходили на території історичного та мальовничого м. Львова, в готельно-навчальному комплексі «Гетьман» (Об'єднання профспілок Львівщини), враження від проекту стали ще яскравішими. Валентина Шевченко та Володимир Майданюк з турботою про всіх учасників проекту зуміли за нашим бажанням запросити найкращих тренерів. Світлана Задорожна ще раз переконатися, наскільки важливо працювати в команді. Праця, відвага, сила волі, час, стратегія, гармонія, лідерство – ці складові зміцнюють силу командного духу,

який відіграє велику роль у досягненні результатів, особливо профспілкових. Переговори є невід'ємною частиною нашого повсякденного життя. А мистецтво ведення переговорів у роботі профспілкових лідерів – основне завдання кожного з них. Ірина Гулшко пояснила: якщо переговори вести за всіма правилами, то зайти в глухий кут можна набагато швидше! Щоб переговори вивести на високий рівень для досягнення спільного рішення, вигідного для обох сторін, щоб підтримувати ділові і дружні відносини, потрібно бути гнучкими, вмінти поступатися в малозначущому і наполягати на основному, йти на комп-

роміс в одному питанні в обмін на поступки в іншому. При цьому потрібно володіти ораторськими здібностями, що неможливо, якщо оратор не знає досконало предмету, про який хоче говорити. З допомогою практичних завдань Ірина Павлівна підготувала до наміру ще глибше вивчати ці теми. Адже сила мови полягає в умінні словити багато в кількох словах. Конфлікти є всюди, вони стосуються всього, що ми робимо, всіх, з ким ми спілкуємося, але найважливіше, що всі суперечки, по суті, однакові. Ірина Павлівна на семінарах з конфліктології сказала: «Як тільки ти навчишся дзеркально дивитися на конфлік-

тну ситуацію, не заглиблюючись у неї по вуха, а споглядаючи її збоку, то, повір, вона неодмінно розв'яжеться з мінімальними втратами для тебе! Треба лише поставити себе на місце іншої людини й уявити: а що б ти сам зробив чи захотів зробити в даному випадку?». Ольга Денисова мене просто полонила! Я зачарована її роботою з учасниками проекту. Адже вона змогла відкрити грані кожного з нас, знайти в собі те, чого ми не бачимо на

перший погляд, що заважає нам працювати з людьми. Разом з тим, за допомогою різних прийомів та ігор вона акцентувала увагу на тому, які якості вже допомагають нам у роботі і над чим треба працювати, щоб лідерство у профспілковій роботі піднести на високий рівень. Завдяки їй тренінгам можна зрозуміти глибину простих речей. Мою увагу привернули і наші талановиті учасники проекту першої групи, які стали повноцінними тренерами. Їх активність, креативний підхід до будь-якої теми, мудрість та оригінальність наповнили семінари ексклюзивом. Завдяки обміну досвідом кожного з нас ми віднаходимо свої способи вирішення тих питань, які виникають у галузевих профспілках.

Хочеться подякувати 2016 року, який приніс і позитивні моменти, адже ми мали змогу

провести три семінари та конференцію дансько-українського проекту. Досвід, яким ми збагатилися, стане запорукою нашої успішної роботи в майбутньому. Хоча 2017-й є роком закінчення даного проекту, хочеться вірити, що його місія буде виконана! Активні молоді профспілкові діячі, досвідчені учасники проекту після всіх тренінгів будуть гідно відстоювати права кожного члена профспілки, адже результати проекту вже є, і це не просто записи на папері. Бажаю всім у новому році мудрості, щирих людей, мирного неба! Щоб нецька Україна мала гідних правителів та активну молодь, адже наша земля така багата на талановитих людей!

Ірина РИБАК,
учасниця першої групи
дансько-українського проекту

ВИСТАВКА

НЕ РУБАЙ ЯЛИНКУ

У рамках Всеукраїнської екологічної акції «Не рубай ялинку» на базі науково-дослідної лабораторії «Екологія і освіта» природничо-географічного факультету Уманського державного університету ім. Павла Тичини працює традиційна виставка альтернативних ялинок.

Як повідомляє прес-центр УДПУ, акція проводиться вже шостий рік поспіль. Виставка є промоакцією, яка має сприяти заміні живих хвойних дерев на альтернативні новорічні композиції, розвитку креативної ініціативи та альтернативного мистецтва в університеті.

Автори представлених на виставці робіт – студенти 1–6 курсів природничо-географічного факультету вразили різноманітністю технік та креативністю ідей у створенні новорічних ялинок.

Альтернативні ялинки як виставкові експонати подані у двох категоріях. Перша – витвори з вторинних матеріалів (клею, тканини, ниток, пластику, відходів паперу, харчових продуктів тощо). Друга – тематичні композиції «Святковий настрій», «Краллини щастя», «Дванадцять місяців», «Дари року», «Бережіть ліс», «Стильний Новий рік», «Продуктовий бум» тощо. Організаторам виставки приємно, що ідею створення альтернативних новорічних ялинок підтримують у дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах, установах та організаціях, громадських закладах.

ТРАДИЦІЇ

ПРИМНОЖЕННЯ ДОБРА

На вітху малечі, на радість дорослим програми Новорічно-Різдвяних заходів Рівненської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України стали традиційними.

Як повідомляє Рівненська обласна рада Профспілки працівників освіти і науки України, доброю традицією є організація свят для дітей спільно у Рівненському академічному музично-драматичному театрі та Рівненському академічному обласному театрі ляльок, колядки, шедівки з вихованцями навчально-реабілітаційних центрів та ветеранами праці інтернатних закладів.

У ляльковому театрі найменші дітки потрапили у справжнє диво-казку – танцювали, співали, водили хороводи з казковими героями Соньком, Дрімком, принцесою Ельзою, були глядачами та працівниками вистави, а старші – в музично-драматичному театрі насолоджувалися виставою «Дюймовочка та метелик». Більше тисячі дітей були обдаровані позитивними емоціями та подарунками.

Як співається в коляді: «А той третій празник – Святе Водохреща». Хрещення Господнє – третє і завершальне велике свято Різдвяно-Новорічного циклу, яке в народі має назву Йордан, або Водохреща. Православні та греко-католицькі християни відзначають його 19 січня.

ЗВИЧАЇ НАШОГО НАРОДУ

Із Хрещенням Господнім пов'язують хрещення в Йордані Христа. Коли Ісус Христос досяг 30-річного віку, він прийняв хрещення від Іоана Хрестителя в річці Йордан. Коли вийшов на берег, з небес почувся голос Бога-Отця, який назвав Ісуса своїм Сином. І на нього зійшов Святий Дух в образі голуба. Звідси ще одна назва свята – Богоявлення. Православні та греко-католики вважають, що саме це свято засвідчує таїнство Святої Трійці. Адже в цей день, за християнським вченням, з'явився Бог у трьох іпостасях: Бог Отець – в голосі, Син Божий – у плоті, Дух Святий – у вигляді голуба.

Опівночі перед Водохрещем вода в ріках, як вірили селяни, хвилюється. Були колись такі відважні любителі таємного, що ходили вночі на річку спостерігати це явище, але... ріки в цей час, звичайно, вкриті льодом, і що там під кригою робиться – невідомо. Та все ж набрана з річки опівночі перед Водохрещем вода є цілющою; вона зберігалась у «знаючих» селян

за образами на випадок поранення або тяжкої хвороби.

Ранком 19 січня у церкві відбувається Богослужіння, описля весь народ іде процесією на річку до хреста. Ще за тиждень перед Водохрещем колись парубоча громада, а пізніше окремі господарі-«спеціалісти» прорубували на річці ополонку, випилювали з льоду великий хрест, ставили його над ополонкою й обливали буряковим квасом, щоб був червоний. Біля хреста будували – теж з льоду – престол. Все це оздоблювали аркою з ялиново-як основних гілок – «царські ворота».

До річки на Водохреща йдуть усі: старі, молоді і діти. Після недовгої відправи священник занурює в ополонку хрест, а в цей час хор голосно співає: «Во Йордані крещуюся Тобі, Господи...». Коли вже воду освячено, люди підходять до ополонки і набирають у свій посуд води.

Від найдавніших часів християнська церква вважає освячену йорданську воду за велику святість. Її бережуть цілий рік, ласкаво називаючи «водичкою-йорданичкою». Ця вода має силу очищувати та зці-

лювати душу й тіло людини. Йорданською водою також скроплюють оселю, щоб оминало всяке нещастя і гарно велося в домі.

Церква вважає освячену йорданську воду за велику святість. Її бережуть цілий рік, ласкаво називаючи «водичкою-йорданичкою». Ця вода має силу очищувати та зцілювати душу й тіло людини. Йорданською водою також скроплюють оселю, щоб оминало всяке нещастя і гарно велося в домі. Деякі священники навіть переконані, що не існує ліків, кращих за святу воду. І що цікаво, незрозумілим залишається той факт, як свята йорданська вода не псується і може довго зберігатися. Кажуть, що, може, срібло допомагає, яке є на багатьох хрестах у священників.

За матеріалами книги Олексія Воропаєва «Звичаї нашого народу»

СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, вірніше його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», бульвар Дружби народів, 5, м. Київ, 01042 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

На жаль, цього разу переможців конкурсу не виявилось.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Відповіді на сканворд, надруковані у № 2

Сканворд з фотографіями переможців конкурсу: Олексія Воропаєва та жінки.

Ключові слова, знайдені в сканворді:

- 1. Життя людини
- 2. Свята вода
- 3. Хрещення
- 4. Сестра
- 5. Святий Дух
- 6. Йордан
- 7. Святий Дух
- 8. Святий Дух
- 9. Святий Дух
- 10. Святий Дух
- 11. Святий Дух
- 12. Святий Дух
- 13. Святий Дух
- 14. Святий Дух
- 15. Святий Дух
- 16. Святий Дух
- 17. Святий Дух
- 18. Святий Дух
- 19. Святий Дух
- 20. Святий Дух
- 21. Святий Дух
- 22. Святий Дух
- 23. Святий Дух
- 24. Святий Дух
- 25. Святий Дух
- 26. Святий Дух
- 27. Святий Дух
- 28. Святий Дух
- 29. Святий Дух
- 30. Святий Дух
- 31. Святий Дух
- 32. Святий Дух
- 33. Святий Дух
- 34. Святий Дух
- 35. Святий Дух
- 36. Святий Дух
- 37. Святий Дух
- 38. Святий Дух
- 39. Святий Дух
- 40. Святий Дух
- 41. Святий Дух
- 42. Святий Дух
- 43. Святий Дух
- 44. Святий Дух
- 45. Святий Дух
- 46. Святий Дух
- 47. Святий Дух
- 48. Святий Дух
- 49. Святий Дух
- 50. Святий Дух
- 51. Святий Дух
- 52. Святий Дух
- 53. Святий Дух
- 54. Святий Дух
- 55. Святий Дух
- 56. Святий Дух
- 57. Святий Дух
- 58. Святий Дух
- 59. Святий Дух
- 60. Святий Дух
- 61. Святий Дух
- 62. Святий Дух
- 63. Святий Дух
- 64. Святий Дух
- 65. Святий Дух
- 66. Святий Дух
- 67. Святий Дух
- 68. Святий Дух
- 69. Святий Дух
- 70. Святий Дух
- 71. Святий Дух
- 72. Святий Дух
- 73. Святий Дух
- 74. Святий Дух
- 75. Святий Дух
- 76. Святий Дух
- 77. Святий Дух
- 78. Святий Дух
- 79. Святий Дух
- 80. Святий Дух
- 81. Святий Дух
- 82. Святий Дух
- 83. Святий Дух
- 84. Святий Дух
- 85. Святий Дух
- 86. Святий Дух
- 87. Святий Дух
- 88. Святий Дух
- 89. Святий Дух
- 90. Святий Дух
- 91. Святий Дух
- 92. Святий Дух
- 93. Святий Дух
- 94. Святий Дух
- 95. Святий Дух
- 96. Святий Дух
- 97. Святий Дух
- 98. Святий Дух
- 99. Святий Дух
- 100. Святий Дух

В оновленому рейтингу WTA перша ракетка України Еліна Світоліна розташувалася на 13-й сходинці.

ПРОФСПІЛКОВІ
ВІСТІ № 3
19 січня 2017

У ХМЕЛЬНИЦЬКУ ВІДЗНАЧИЛИ КРАЩИХ

ВШАНУВАННЯ

Нещодавно відбулося нагородження кращих спортсменів та тренерів-викладачів Хмельницької дитячо-юнацької спортивної школи № 2 грамотами та цінними подарунками за підсумками участі у змаганнях та спартакіадах у 2016 році.

Валерій МАРЦЕНЮК,
спеціально для «ПВ»

Відзначити і справді було кого! Серед лауреатів – неодноразовий чемпіон України Богдан Козлов, який виборов четверте місце на чемпіонаті Європи та десяте місце на світовій першості з веслування на байдарках та каное, а також його колега по виду спорту Ілля Грицак, в активі якого третя сходинка п'єдесталу пошани на чемпіонаті України з веслування на байдарках та каное; Євгенія Дзятко тріумфувала на чемпіонаті країни з шахів; Валерія Дунець і Дарія Садова національну першість з фехтування завершили з однаковими результатами – в активі дівчат «бронза» престижних змагань.

Зрозуміло, не обійшлося вшанування кращих і без тренерів-викладачів, а саме: Віктора Флерчука, Ігоря Свідницького, Марини Зінгайло.

Директор ДЮОШ № 2 Сергій Солтик вручив переможцям та їх наставникам цінні подарунки та грамоти і подякував за невтомну працю на спортивній ниві. Він також висловив впевненість, що юні спортсмени й надалі шліфуватимуть свою майстерність, а відтак запишуть собі до активу нові перемоги і призові місця на чемпіонатах України, Європи та світу.

ЗБІРНА НА ЧЕ ГОТОВА

25–29 січня у польських Душниках-Здруй триватиме чемпіонат Європи з біатлону. Днями став відомим склад збірної України, яка попрямує на континентальну першість.

Володимир ПОЛЕТАЄВ,
спеціально для «ПВ»

Європейська першість завжди не збирає максимально представницький склад учасників – стріляючі лижники традиційно більш орієнтовані демонструвати високі результати на чемпіонатах світу та етапах Кубка світу. От і цьогоріч світова першість стартуватиме 9 лютого в австрійському Гохфільцені, тож більшості провідних спортсменів орієнтуються саме на поїздку на змагання до Австрії. Не найсильнішим складом буде представлена на чемпіонаті континенту і збірна України – першість пропустять Олена Підгрушна, Валя Семеренко, Сергій Семенов, Артем Прима, Дмитро Підручний. Однак і серед делегованих спортсменів буде кому поборотися за медалі. Так, у жіночій програмі виступатимуть Юлія Джима, Ірина Варвинець, Анастасія Меркушина, Юлія Журавок та Яна Бондар. У чоловіків на старті вийдуть Олександр Жирний, Віталій Кільчицький, Володимир Семakov, Артем Тищенко і Руслан Ткаленко.

ЧЕРЕЗ КИЇВ НА БЕЛГРАД

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

Минулого тижня в манежі Київської міської школи вищої спортивної майстерності відбулися ХХІІ Всеукраїнські змагання «Різдвяні старты», якими в Україні традиційно відкривається легкоатлетичний сезон. Звітні старты стали першим етапом відбору до національної збірної на чемпіонат Європи в приміщенні, який цьогоріч проходив у Белграді з 3 по 5 березня.

Володимир ПОЛЕТАЄВ,
спеціально для «ПВ»

Останніми роками у «Різдвяних стартах» беруть участь найсильніші внутрішні легкоатлети – переможці та призери олімпіад, чемпіонатів Європи та світу. Загалом протягом цих двох днів у манежі КМШВСМ свою готовність до нового сезону демонстрували майже 350 атлетів з 20 регіонів України. Одним з головних критеріїв оцінки результатів, звісно, були кваліфікаційні нормативи, встановлені для допуску на європейську континентальну першість.

Перевищити їх на «Різдвяних стартах» вдалося чотирьом спортсменам. У бігу на 60 м з бар'єрами Анна Плотіцина двічі показувала однаковий час – 8,19 с, який на п'ять сотих швидше за встановлений норматив. На «гладкій» 60-метровці перемогу здобула Христина Стуй – 7,35 (норматив – 7,42). Справжньою окрасою змагань у легкоатлетичному манежі стала дуель у секторі для стрибків у висоту серед жінок, яку виграла з найкращим результатом сезону в світі Юлія Левченко (1,92 м). Юлія Чумаченко стала другою (в її активі 1,90 при

встановленому нормативі 1,89), третьою зійшла на п'єдестал пошани Ірина Герасценко – 1,88.

Відзначимо також перемогу в чоловічому спринті на 60-метровці 19-річного Владислава Чепурного, який фінішував з результатом 6,78 с, а також перший у поточному році старт кращої легкоатлетки України Ольги Земляк, яка тріумфувала у забігу на 400 м (54,34 с).

Державного тренера з легкої атлетики В'ячеслава Тиришника порадувало, насамперед, те, як проявили себе на «Різдвяних стартах» молоді спортсмени – ті, хто має сформуватися як зрілий атлет до 2020 року, коли в Токіо відбудуться наступні літні Олімпійські ігри. Йдеться, зокрема, окрім 19-річної Левченко, про 18-річного Владислава Малихіна (виграв стрибки з жердиною з особистим рекордом у приміщенні – 5,40) та 17-річну багатоборку Аліну Шух (виступала в трьох окремих видах програми, в яких загалом шість разів оновлювала особисті рекорди!). Також приємно вразили гострою боротьбою в стрибках у довжину 22-річний Сергій Никифоров та 20-річний Владислав Мазур. У їхньому протистоянні кращий результат виявився у Сергія (7,9 проти 7,71).

Організатори змагань лишилися задоволеними як продемонстрованими атлетами результатами, так і увагою до їхнього турніру з боку спортсменів, тренерів, глядачів й навіть міської влади. За словами президента Федерації легкої атлетики столиці Віктора Грінюка, як інформує офіційний сайт ФЛІАУ, місцева влада вивчила зацікавленість (і це буде підкріплено матеріальною складовою) в розбудові інфраструктури КМШВСМ – розширенні у манежі глядацьких трибун, розширенні зони, а також облаштуванні поруч з манежем легкоатлетичного стадіону.

«КАРПАТСЬКІ ЗОРІ»

ДИТЯЧИЙ ЗАКЛАД САНАТОРНОГО ТИПУ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧИЙ КОМПЛЕКС

УВАГА! ПЕРЕДПЛАТА

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАНЬ НА 2017 РІК!

Вартість передплати на 2017 рік становить:
– газета «Профспілкові вісті» – **173,64 грн** (передплатний індекс – 22152);
– журнал «Бібліотека голови профспілкового комітету» – **72,60 грн** (передплатний індекс – 22909).

ДОДАТКОВІ ПОСЛУГИ

ПІДПРИЄМСТВО «ПРОФІНФОРМ» ФПУ НАДАЄ ДОДАТКОВІ ПОСЛУГИ

ВИГОТОВЛЕННЯ:

- ❖ брошур;
- ❖ буклетів;
- ❖ методичок;
- ❖ листівок;
- ❖ календарів;
- ❖ папок;
- ❖ книг.

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМНИХ ОГОЛОШЕНЬ:

- у друкованих виданнях («Профспілкові вісті», «Бібліотека голови профспілкового комітету»);
- на нашому сайті www.psv.org.ua.